

Lapsen oikeudet ja globaalikasvatus

9–17-vuotiaiden lasten ja nuorten näkemyksiä Suomessa

Tutkimusraportti

Kysely 2025 | Raportti 2026 – Suomen OnlineTutkimus Oy

Sisällysluettelo

- 1 Tietoa tutkimuksesta
- 2 Tiivistelmä tuloksista
- 3 Tutkimuksen kokonaistulokset
- 4 Vastaajien taustatietoja
- 5 Ristiintaulukoinnit

1. Tietoa tutkimuksesta

- Kyselyn käytännön toteuttajana toimi Suomen OnlineTutkimus Oy UNICEFin toimeksiannosta
- Tutkimuksen kohderyhmänä olivat 9-17 –vuotiaat henkilöt
- Tutkimus toteutettiin sähköisenä kyselynä 29.10.-9.12.2025 välisenä aikana
- Kyselylomakkeen linkki jaettiin koulujen opettajille, jotka välittivät sen edelleen oppilailleen
- Kaikkiaan vastauksia saatiin kerätyksi 2966 kpl, joista 2250 annettiin suomenkieliseen ja 716 ruotsinkieliseen lomakkeeseen

2. Tiivistelmä tuloksista

Vastaajaotoksen edustavuus

Tutkimuksen otos on laaja ja monipuolinen, ja se kattaa lähes 3 000 lasta ja nuorta eri puolilta Suomea. Otos tarjoaa hyvän kokonaiskuvan lasten ja nuorten näkemyksistä lapsen oikeuksista ja globaaleista teemoista, erityisesti asenteiden ja kokemusten tarkastelussa. Kyselyyn osallistuminen perustui koulujen kautta tapahtuneeseen jakeluun, eikä otos ole satunnaisotanta, mikä voi vaikuttaa joidenkin ryhmien edustavuuteen. Lisäksi osallistuminen oli vapaaehtoista, mikä saattaa korostaa aiheesta kiinnostuneiden vastaajien osuutta. Näistä rajoitteista huolimatta otoksen ei arvioida merkittävästi heikentävän tutkimuksen keskeisiä tuloksia, sillä keskeiset havainnot toistuvat samansuuntaisina eri taustaryhmissä.

Kokonaistulokset

Tutkimuksen perusteella lasten ja nuorten suhtautuminen lapsen oikeuksiin on kokonaisuutena hyvin myönteistä. Valtaosa vastaajista pitää lapsen oikeuksia tärkeinä ja näkee ne olennaisena osana turvallista ja hyvää elämää. Lapsen oikeudet ymmärretään ennen kaikkea konkreettisina arjen perusoikeuksina, kuten oikeutena ruokaan, kotiin, kouluun, leikkiin, lepoon ja turvallisuuteen. Näiden rinnalla korostuu oikeus tulla kuulluksi ja mahdollisuus ilmaista oma mielipide itseä koskevissa asioissa.

Yhdenvertaisuus on keskeinen ja laajasti jaettu teema. Monet lapset ja nuoret tuovat esiin sen, etteivät lapsen oikeudet toteudu kaikkialla maailmassa, ja ilmaisevat huolta globaalista eriarvoisuudesta. Vastauksissa näkyy vahva oikeudenmukaisuuden tajua ja toive siitä, että kaikilla lapsilla olisi samat mahdollisuudet taustasta tai asuinpaikasta riippumatta. Kielteisesti tai välinpitämättömästi lapsen oikeuksiin suhtautuvien osuus on pieni, vaikka osa vastaajista kokee epävarmuutta omasta tietämyksestään.

Suurin osa vastaajista arvioi tuntevansa lapsen oikeudet melko tai erittäin hyvin. Myönteinen perusasenne heijastuu myös globaaleja arvoja koskevissa väittämässä: lapsen oikeudet, yhdenvertaisuus, ympäristövastuu ja halu auttaa muita saavat laajaa kannatusta. Selkein kriittinen havainto liittyy ilmastonmuutokseen, sillä vain osa lapsista ja nuorista kokee, että aikuiset tekevät riittävästi ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Tämä viittaa huoleen tulevaisuudesta ja odotuksiin aikuisten vastuunkannosta.

Koulu näyttäytyy keskeisenä lapsen oikeuksia ja globaaleja teemoja käsittelevänä ympäristönä. Turvallisuuteen, hyvinvointiin ja lapsen oikeuksiin liittyviä aiheita käsitellään vastaajien mukaan kouluissa melko paljon. Sen sijaan osallisuus, vaikuttaminen, rauha ja ilmastonmuutos koetaan keskimäärin vähemmän käsitellyiksi, vaikka lapset ja nuoret pitävät näitä teemoja tärkeinä. Oppimismenetelmistä mieluisimpia ovat videot sekä digitaaliset ja toiminnalliset tavat, kun taas lukeminen koetaan keskimäärin vähiten mieluisaksi.

Kun lapsilta ja nuorilta kysyttiin, mitä asioita maailmassa tulisi parantaa, tärkeimmiksi nousivat rauha, turvallinen arki ja perustarpeiden turvaaminen, hyvinvointi ja mielenterveys, koulutus, lapsen oikeudet sekä ilmastonmuutoksen torjuminen. Vastauksissa korostuu huoli maailman tilasta ja tulevaisuudesta. Oma vaikuttaminen ymmärretään kuitenkin usein enemmän arvojen ja toiveiden tasolla kuin konkreettisina mahdollisuuksina muuttaa laajoja rakenteita.

Ryhmittäisten erojen tarkastelu

Vaikka kokonaistulokset ovat hyvin yhteneviä, aineistossa on havaittavissa joitakin ryhmittäisiä eroja. Selkeimmät erot liittyvät ikään ja kouluasteeseen. Nuoremmat lapset kuvaavat lapsen oikeuksia pääosin konkreettisten arjen asioiden kautta ja ymmärtävät vaikuttamisen henkilökohtaisena toimintana omassa lähiympäristössä. Vanhemmat nuoret liittävät lapsen oikeudet useammin yhteiskunnallisiin ja globaaleihin kysymyksiin ja ilmaisevat enemmän kriittisyyttä esimerkiksi ilmastotoimia kohtaan. Erot heijastavat ennen kaikkea ajattelun kehittymistä, eivät muutosta perusarvoissa.

Sukupuolten välillä erot ovat vähäisiä. Tytöt korostavat keskimäärin hieman enemmän yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja ilmastoon liittyviä huolia, kun taas poikien vastaukset ovat usein lyhyempiä ja konkreettisempia. Arvopohja on kuitenkin molemmissa ryhmissä hyvin samankaltainen.

Lapset ja nuoret, jotka kokevat kuuluvansa vähemmistöihin, painottavat muita useammin yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja turvallisen ilmapiirin merkitystä. He suhtautuvat myös keskimäärin kriittisemmin siihen, miten lapsen oikeudet toteutuvat käytännössä. UNICEF-toimintaan osallistuneiden ja UNICEF-materiaaleja käyttäneiden vastauksissa korostuu puolestaan parempi koettu tietämys ja monipuolisempi tapa sanallistaa lapsen oikeuksiin liittyviä teemoja, vaikka perusasenteet ovat samansuuntaisia myös muilla.

Vastauskielen mukaan tarkasteltuna suomen- ja ruotsinkielisten vastaajien näkemykset lapsen oikeuksista, globaaleista arvoista ja teemojen tärkeydestä ovat pääosin samansuuntaisia, eikä vastauskielen perusteella nouse esiin selkeitä eroja kokonaistuloksissa. Myöskään asuinalueen mukaan tarkasteltuna ei ilmene systemaattisia tai johdonmukaisia eroja lasten ja nuorten näkemyksissä, vaan vastaukset ovat kokonaisuutena hyvin yhteneviä.

3. Tutkimuksen kokonaistulokset

1. Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Tähän kysymykseen sai antaa omasanaisen vastauksen, joita tuli yhteensä 2771 kpl. Alla esitellään vastausten sisältö luokiteltuna ja niiden osuus vastauksista. Yksittäiset vastaukset saattoivat sisältää useita aiheita.

1. Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä (≈ 65–70 %)

Valtaosa vastaajista ilmaisee selvästi, että lapsen oikeudet ovat tärkeitä, hyviä ja tarpeellisia. Vastaukset ovat usein lyhyitä ja toteavia, mikä kertoo siitä, että lapsen oikeudet näyttäytyvät monille itsestään selvänä ja oikeana asiana.

- *Ne on tärkeitä.*
- *Hyvä asia että lapsilla on oikeuksia.*
- *Barnens rättigheter är viktiga.*
- *Lapsen oikeudet auttaa suojelemaan lapsia eri tilanteissa.*
- *Ne ovat hyvä asia, koska ilman niitä lapset voisivat joutua vaikeuksiin.*
- *Barnens rättigheter behövs för att skydda barn i världen.*

2. Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä (≈ 35–40 %)

Lapsen oikeudet yhdistetään vahvasti turvallisuuteen, suojeluun ja hyvään elämään. Vastauksissa korostuu ajatus siitä, että lapsen oikeuksien tehtävä on turvata lapsuus ja hyvinvointi.

- *Ne suojelevat lapsia ja tekee elämästä turvallisemman.*
- *Tärkeitä koska lapset saa elää hyvää elämää.*
- *De är viktiga för att barn ska få ett tryggt liv.*
- *Oikeudet pitää huolta että lapsilla on turvallinen arki.*
- *Ne auttaa että lapsilla olisi hyvä olo ja ettei tapahtuisi pahaa.*
- *Rättigheter gör att barn kan känna sig trygga varje dag..*

3. Konkreettiset perusoikeudet arjessa (≈ 30–35 %)

Monet vastaajista määrittelevät lapsen oikeudet konkreettisten perustarpeiden kautta: ruoka, koti, koulu, leikki, lepo ja perhe. Oikeudet ymmärretään arjen tasolla.

- *Lapsilla on oikeus ruokaan ja kotiin.*
- *Oikeus käydä koulua ja leikkiä.*
- *Alla barn har rätt till mat och skola.*
- *Että kaikilla lapsilla olisi tarpeeksi ruokaa ja paikka missä asua.*
- *Että kaikki saa oppia koulussa ja olla kavereiden kanssa.*
- *Barn ska ha rätt till hem, mat och att gå i skolan.*

4. Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen (≈ 20–25 %)

Osa vastaajista korostaa osallisuutta: lapsella tulisi olla oikeus ilmaista mielipiteensä ja tulla kuulluksi itseään koskevissa asioissa.

- *Lapsen mielipiteitä pitää kuunnella.*
- *On tärkeää että lapset saa sanoa oman mielipiteen.*
- *Det är viktigt att vuxna lyssnar på barn.*
- *Lapsilla pitää olla mahdollisuus kertoa oma mielipiteensä.*
- *Että aikuiset oikeasti kuuntelisivat mitä lapset ajattelevat.*
- *Barn ska få vara med och påverka beslut som rör dem.*

5. Yhdenvertaisuus ja globaalit erot (≈ 15–20 %)

Vastauksissa näkyy tietoisuus siitä, etteivät lapsen oikeudet toteudu kaikkialla maailmassa. Vastaajat ilmaisevat, että kaikilla lapsilla tulisi olla samat oikeudet asuinpaikasta riippumatta.

- *Kaikilla lapsilla pitäisi olla samat oikeudet.*
- *Kaikissa maissa lapsilla ei ole oikeuksia.*
- *Alla barn borde ha samma rättigheter.*
- *Kaikkien lasten pitäisi saada samat mahdollisuudet.*
- *Joillakin lapsilla ei ole oikeuksia ja se pitäisi korjata.*
- *Alla barn ska behandlas lika och få samma chans.*

6. Epävarmuus tai välinpitämättömyys (≈ 15–20 %)

Osa vastauksista kertoo, ettei vastaajilla ole selkeää käsitystä lapsen oikeuksista tai asia ei herätä kiinnostusta. Tämä voi viitata tarpeeseen selkokieliseen ja ikätasoiseen lapsille ja nuorille suunnattuun viestintään.

- *En tiedä.*
- *En ole miettinyt.*
- *Jag vet inte.*
- *En ole miettinyt asiaa enkä tiedä mitä siitä ajatella.*
- *En ole varma mitä lapsen oikeudet tarkoittaa.*
- *Jag är osäker på vad rättigheterna betyder.*

Tiivistelmä avoimista vastauksista

- **Yleinen asenne on selvästi myönteinen.** Suurin osa lapsista ja nuorista kokee, että lapsen oikeudet ovat tärkeitä, hyviä, reiluja tai “ihan ok”.
- **Turvallisuus ja hyvä elämä korostuvat.** Vastauksissa puhutaan paljon turvallisesta kodista, riittävästä ruoasta, puhtaasta vedestä, vaatteista, terveydestä ja siitä, että lapsella on hyvä ja onnellinen elämä.
- **Monet ymmärtävät oikeudet konkreettisesti.** Oikeus kouluun, leikkiin, lepoon, ystäviin, harrastuksiin ja perheeseen toistuvat hyvin usein.
- **Yhdenvertaisuus ja globaali vastuu näkyvät vahvasti joidenkin lasten vastauksissa.** He pohtivat, ettei kaikkialla maailmassa ole yhtä hyvät oikeudet kuin Suomessa, ja toivovat, että kaikilla lapsilla olisi samat oikeudet.
- **Osallisuus ja kuulluksi tuleminen ovat tärkeitä teemoja.** Lapsille ja nuorille merkityksellistä on, että he saavat vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ja että aikuiset kuuntelevat heitä.
- **Kritiikkiä ja kehittämisehdotuksia on myös.** Osa näkee, ettei oikeuksia noudateta kaikkialla, että lapsilla pitäisi olla enemmän oikeuksia tai että aikuiset eivät ota niitä tarpeeksi vakavasti. Pieni joukko suhtautuu välinpitämättömästi tai kielteisesti.
- **Lasten oikeuksien päivä koetaan usein kivana ja merkityksellisenä juttuna.** Siihen liittyvät erityisohjelmat, “kivat asiat” ja tunne siitä, että lapsia arvostetaan ja muistetaan.

Poimintoja annetuista vastauksista

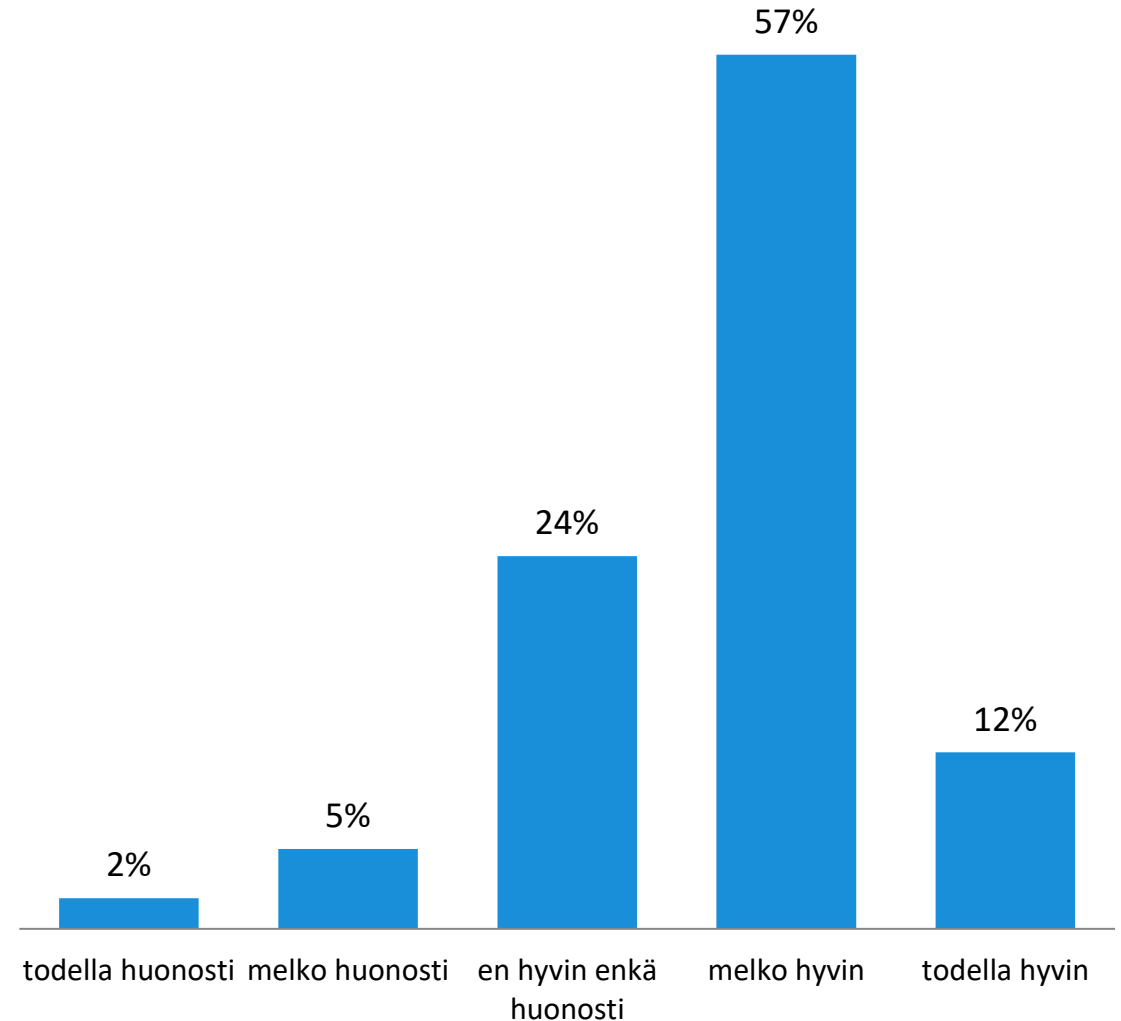
- “Lasten oikeudet ovat tärkeitä, lapsilla on oikeus saada ruokaa, juotavaa, elää terveesti, esittää mielipiteitä ja käydä koulussa. Jos lapsen perheellä on huonot olot, se ei ole koskaan lapsen syy ja heitä pitää auttaa.”
- “Itseni mielestä jokaisella lapsella pitäisi olla oikeus käydä koulua, saada pukeutua miten haluaa, olla oma itsensä ja uskoa siihen uskontoon joka hänestä tuntuu oikealta. Eli oikeus olla oma itsensä ilman toisten moittimista on tärkeää.”
- “Lapsen oikeudet ovat kiva juttu, kun silloin ei tunnu siltä että aikuisilla olisi aivan kaikkeen valta, ja tietää että on myös lapsille oikeuksia.”
- “Ajattelen, että lapsella pitäisi olla oikeus kasvaa rauhassa, turvassa ja hyväksyttynä. Lapsen ei pidä pelätä kotona, koulussa tai missäkään muualla. Lapsen kuuluisi saada kasvaa ja kehittyä rauhassa, ilman pelkoa syrjinnälle.”
- “Lapsilla pitäisi olla oikeus ilmaiseen kouluun ja kouluruokaan. hänen pitäisi saada apua omaan mielenterveyteen. Lapsella pitäisi olla oikeus tulla kouluun niin että hänet huomioidaan. lapsella on oikeus saada apua esim. kiusaamista vastaan. lapsella pitäisi olla oikeus turvalliseen ympäristöön ja kotiin.”

- “Lasten oikeudet ovat osa ihmisoikeuksia. Niiden tavoitteena on varmistaa, että jokainen lapsi taustasta, elinolosuhteista tai mahdollisuuksista riippumatta voi kasvaa turvallisesti ja saada koulutusta, sairaanhoitoa ja tukea.”
- “Lapsen oikeudet ovat tärkeitä asioita, joiden puolseta kannattaa taistella. Ne eivät ole jokaiselle itsestäänselvyys vaikka niin pitäisi olla.”
- “Minusta lapsen oikeudet ovat perusta sille, millainen yhteiskunta meistä kaikista tulee. Lapsella on oikeus tulla kuulluksi, rakastetuksi ja suojelluksi – ei vain teoriassa, vaan arjen teoissa. Lapsen etu pitäisi aina mennä aikuisten etujen edelle, koska lapsuus on aikaa, jota ei saa takaisin. On myös tärkeää, että lapsille annetaan mahdollisuus oppia, ilmaista itseään ja kasvaa turvallisessa ympäristössä, jossa heidän mielipiteensä otetaan vakavasti.”
- “Lapsen oikeudet on hyvä asia koska ne estävät esim. lapsi kaupan”
- “Lapsen oikeudet ovat hyvä asia. Mutta kaikkialla ne eivät toteudu, vaikka pitäisi. Joillain ei edes ole puhdasta juomavettä.”
- “Ne ovat hyödyllisiä mutta niitä ei noudateta.”

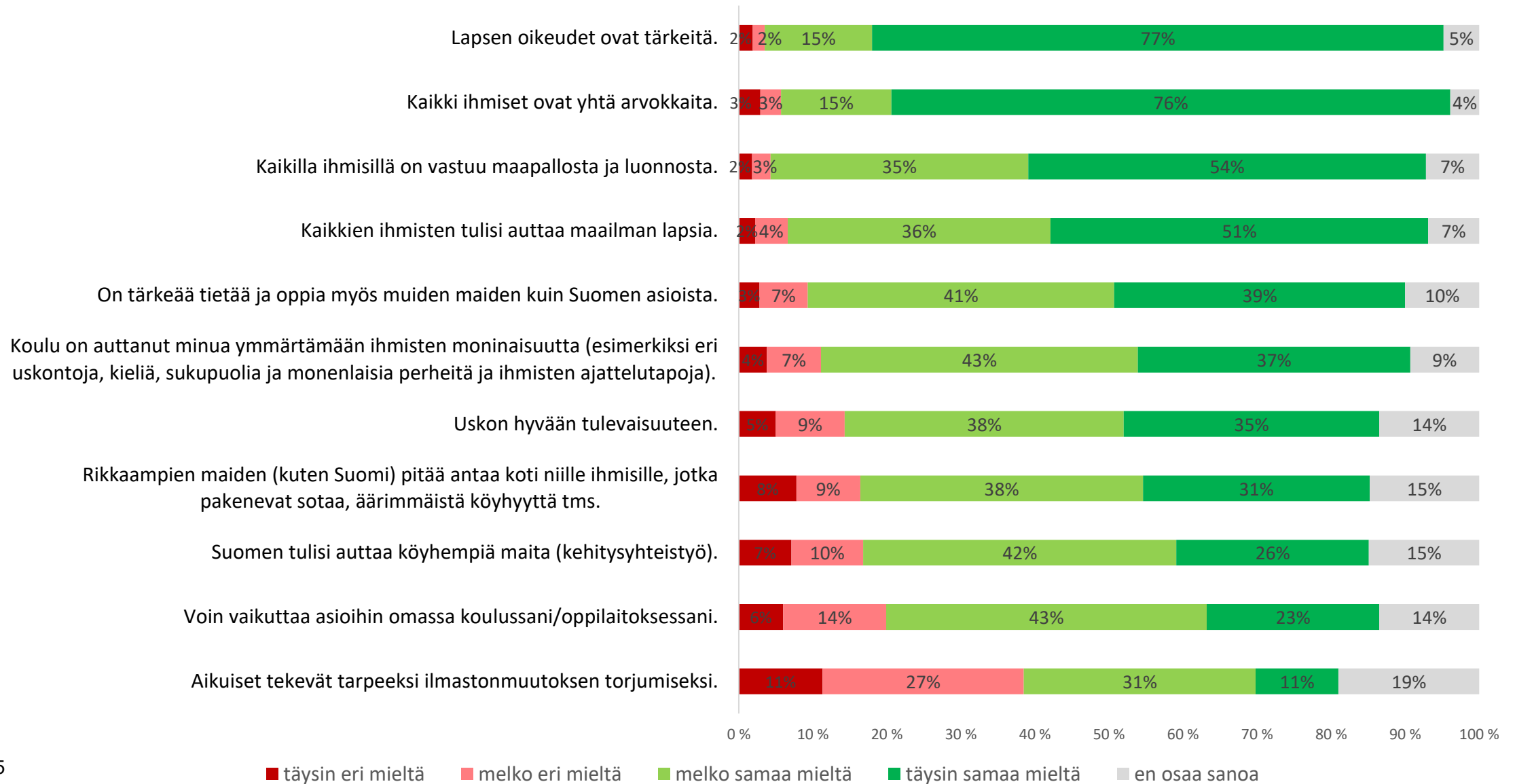
- “Ne ovat tärkeitä, mutta ne eivät toteudu suurella skaalalla. Suomessa ne toimii jokseenkin hyvin”
- “Ajattelen että jokaisella lapsella tässä maapallossa pitäisi olla lasten oikeudet ja joissain maissa oikeuksia tarvitsee lisätä.”
- “Kaikkien lapsien kuuluisi olla tasavertaisia eikä kenenkään kuulu kokea syrjimistä oma ihon värin takia tai minkään muunkaan.”
- “Kaikilla lapsilla on oikeus lapsuuteen eli leikkimiseen, vapaa-aikaan jne. Ei töihin.”
- “Lapsen oikeudet ovat tärkeitä ja niiden toteutumista on valvottava ja pyrittävä mahdollistamaan kaikkialla maailmassa.”
- “Det känns tryggt att ha dem”
- “Det är viktigt att barn blir hörda”
- “Bra. Alla borde ha samma rättigheter oavsett kön eller ålder som barn.”
- “Barnens rättigheter är bra, jag tycker de borde finnas i alla länder.”

2. Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

- Suurin osa vastaajista kokee tuntevansa lapsen oikeudet melko hyvin tai todella hyvin (yhteensä 69 %).
- Vain pieni osa arvioi tietonsa melko huonoiksi tai todella huonoiksi (7 %).
- Lasten omat arviot painottuvat selvästi myönteiseen suuntaan: keskiarvo 3,71 (asteikolla 1=todella huonosti – 5=todella hyvin) osoittaa, että he ainakin itse kokevat tietävänsä lapsen oikeuksista yleisesti varsin hyvin.

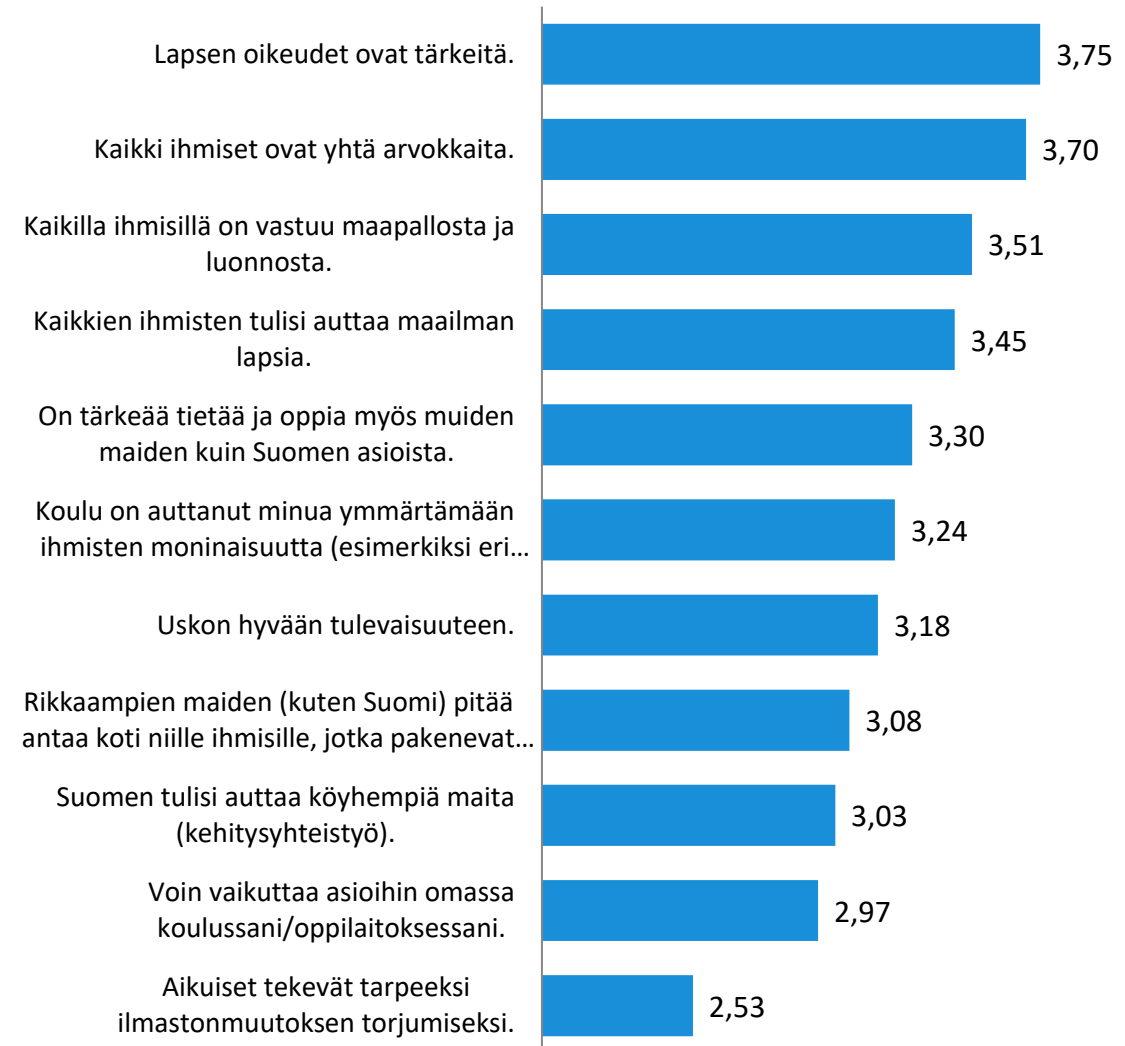

3. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

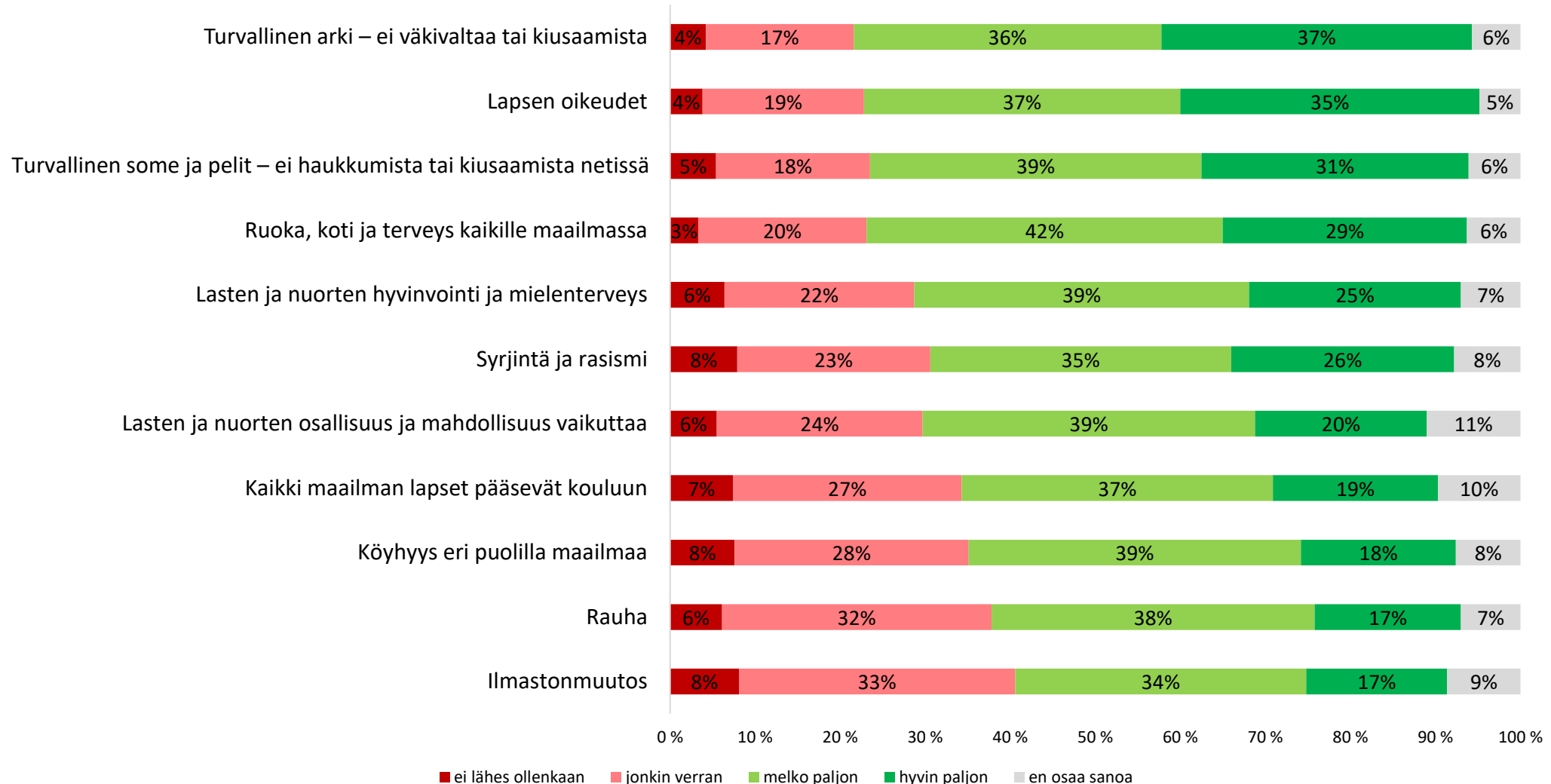
- **Valtaosa pitää lapsen oikeuksia tärkeinä:** 92 % on samaa mieltä, ja keskiarvo on korkea (3,75).
- **Yhdenvertaisuus koetaan laajasti tärkeäksi:** 91 % on samaa mieltä siitä, että kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita (3,70).
- **Vastuu ympäristöstä ja luonnosta koetaan erittäin myönteisesti:** 89 % samaa mieltä (3,51).
- **Auttamishalukkuus muita lapsia ja köyhempiä maita kohtaan on vahvaa:** 87 % samaa mieltä siitä, että kaikkien tulisi auttaa maailman lapsia (3,45); kehitysyhteistyö saa myös selkeän enemmistön tuekseen (3,03).
- **Koulu koetaan moninaisuuden ymmärtämistä tukevaksi:** 80 % kokee koulun auttaneen ymmärtämään erilaisuutta (3,24).
- **Tiedonhalu maailmasta on vahvaa:** 80 % pitää tärkeänä oppia myös muiden maiden asioista (3,30).
- **Vaikuttamiskokemukset koulussa ovat melko hyviä:** noin kaksi kolmasosaa kokee voivansa vaikuttaa koulussaan (2,97).
- **Usko tulevaisuuteen on varovaisen myönteinen:** 73 % on samaa mieltä (3,18).
- **Vastuullisuus pakolaisuudesta ja globaaleista kriiseistä saa enemmistön tuen:** n. 69 % samaa mieltä (3,08).
- **Selkein kriittinen näkemys kohdistuu ilmastotoimiin:** vain 42 % kokee aikuisten tekevän tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi – heikoin tulos kaikista väittämistä (2,53).

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

1=Täysin eri mieltä– 4=Täysin samaa mieltä

4. Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa?

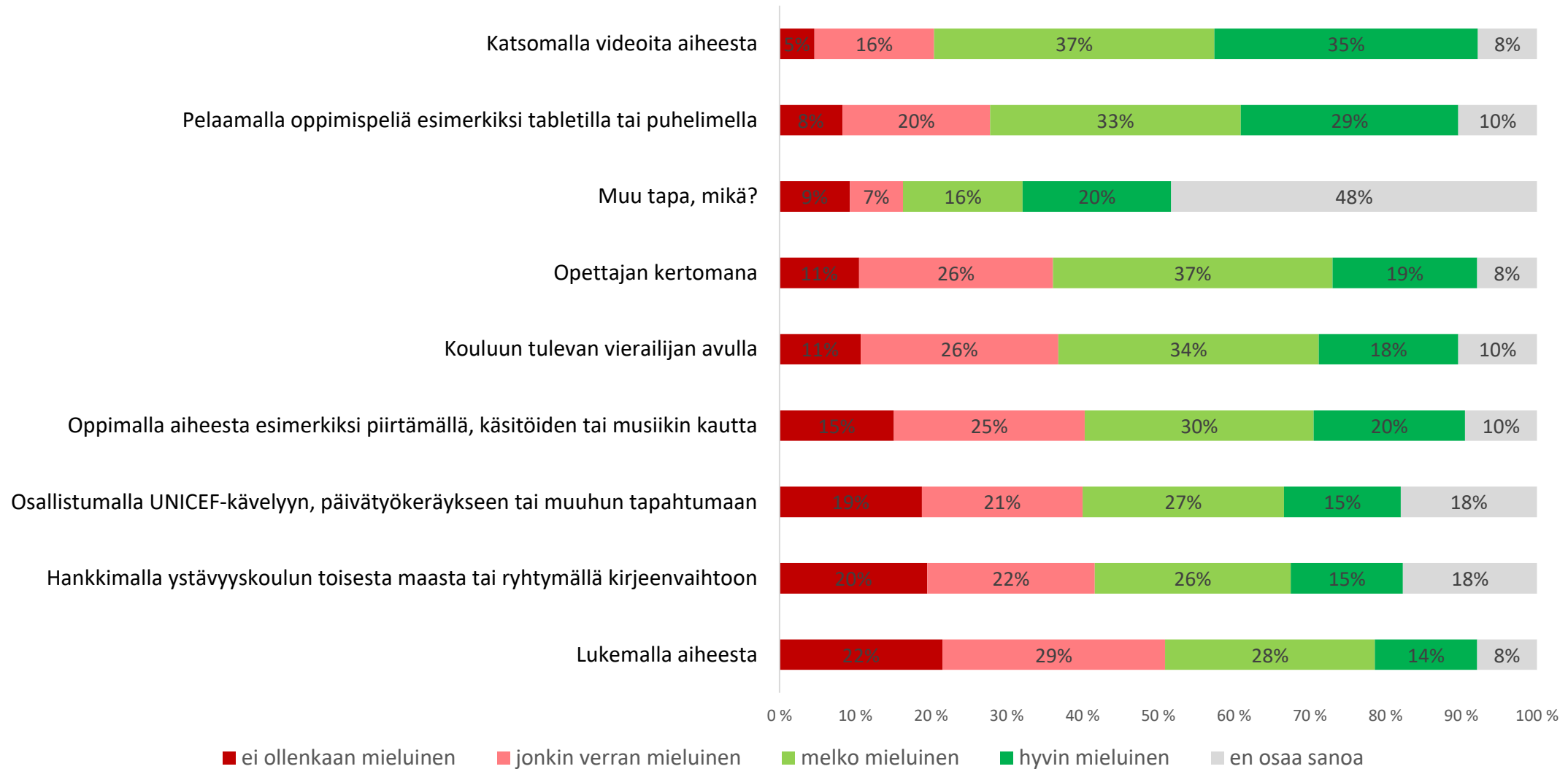
- **Turvallisuus arjessa (fyysinen, sosiaalinen ja digitaalinen) käsitellään koulussa kaikkein eniten:** suurin osa kertoo aiheiden tulleen esiin melko paljon tai hyvin paljon, ja keskiarvot ovat korkeita (turvallinen arki 3,11; some- ja peliturvallisuus 3,03).
- **Lapsen oikeudet sekä lasten ja nuorten hyvinvointi ovat myös vahvasti esillä opetuksessa, vaikkakin hieman turvallisuusteemoja vähemmän** (lapsen oikeudet 3,09; hyvinvointi ja mielenterveys 2,89).
- **Syrjintä, rasismi ja yhdenvertaisuus ovat monille tuttuja aiheita koulusta:** noin kolmannes kokee käsittelyä olevan melko paljon tai enemmän, ja keskiarvo on 2,87.
- **Globaalit teemat –** kuten ruoka, terveys, köyhyys ja koulutus maailmassa muodostavat selkeän kokonaisuuden, jossa käsittelyn määrä sijoittuu tasolle ”jonkin verran – melko paljon” (keskiarvot 2,75–3,02).
- **Osallisuus ja vaikuttaminen käsitellään koulussa jonkin verran, mutta muita teemoja vähemmän:** noin viidennes kokee käsittelyä olevan paljon, ja keskiarvo on 2,83.
- **Rauha ja ilmastonmuutos ovat käsittelymäärissä viimeisimpinä:** ne koetaan olevan esillä jonkin verran, mutta harvemmin ”hyvin paljon” (rauha 2,71; ilmastonmuutos 2,65).

Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa?

1=Ei lähes ollenkaan – 4=Hyvin paljon

5. Miten mieluisia sinulle ovat seuraavat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista?

- **Videoiden katsominen on selvästi mieluisin tapa oppia:** 72 % pitää sitä melko tai hyvin mieluisana, ja keskiarvo on korkein (3,11).
- **Digitaaliset ja pelilliset tavat toimivat hyvin:** 62 % pitää oppimispelejä mieluisina, keskiarvo (2,92).
- **Luovat ja toiminnalliset menetelmät kiinnostavat monia:** piirtäminen, käsityöt ja musiikki miellyttävät 50 %:a, keskiarvo (2,61).
- **Koulun tuoma ulkopuolinen näkökulma koetaan hyödylliseksi:** vierailijoiden avulla oppiminen saa 52 % positiivisia arvioita (keskiarvo 2,68).
- **Opettajan kertoma tieto toimii edelleen hyvin:** 56 % kokee sen mieluisaksi, keskiarvo (2,70).
- **Osallistuminen tapahtumiin (UNICEF-kävely, keräykset) herättää keskitasoista kiinnostusta:** 42 % pitää niitä mieluisina (keskiarvo 2,47).
- **Kansainväliset yhteydet (ystävyysskoulu, kirjeenvaihto) jakavat mielipiteitä:** kolmannes pitää niitä mieluisina, mutta viidennes ei lainkaan – keskiarvo (2,44).
- **Lukeminen on selvästi vähiten mieluinen oppimistapa:** vain 42 % pitää sitä mieluisana, ja keskiarvo on matalin (2,36).
- **Muu tapa, mikä** (avovastaukset): vastauksia annettiin 416 kpl. Selkeimmin toistuvat tavat olivat keskustelu (8 %), lukeminen/kirjoittaminen (6 %), tehtävät (4 %), videot/elokuvat (4 %) ja pelaaminen (3 %). Suurin osa vastauksista (73 %) oli kuitenkin yksittäisiä tai muodossa “en tiedä / ei mikään”.

Miten mieluisia sinulle ovat seuraavat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista?

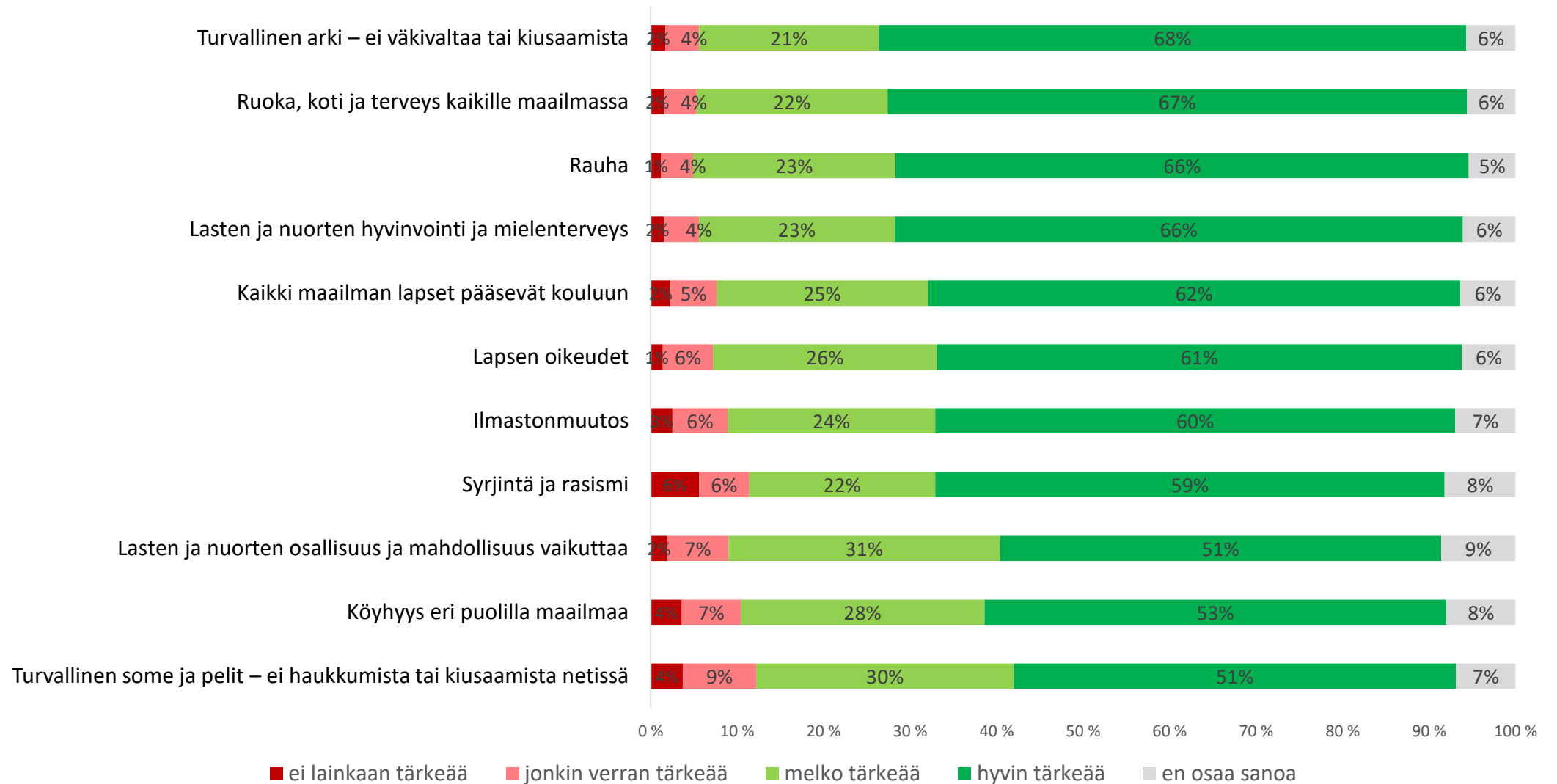

1=Ei ollenkaan mieluinen– 4=Hyvin mieluinen

Muu tapa, mikä - poimintoja annetuista vastauksista

- “pelaamalla tai leikkimällä aiheeseen liittyviä juttuja”
- “katsomalla videoita”
- “keskustelemalla yhdessä luokan kanssa”
- “Videon/animaation ITSE tekeminen”
- “tekemällä oman luokan kanssa videon”
- “puhua kaverin kanssa”
- “Vanhemman tai läheisen aikuisen kertomana.”
- “Unicef järjestöön kuuluva kertoisi.”
- “pelaamalla lautapeliä”
- “Näytelmän tekeminen”
- “kirjeenvaihto/viestittely muiden maiden/koulujen oppilaiden kanssa”
- “järjestää lasten auttamiseksi kahvila raha menisi lasten hyväksi”
- “jobba i grupp, och söka på nätet tillsammans.”
- “det är bra att barnen också får säga sina åsikter”
- “att lyssna och diskutera i grupper efter video”

6. Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa?

- **Rauha on lasten tärkein maailmanparannuksen kohde:** 89 % pitää rauhaa hyvin tai melko tärkeänä; lasten vastauksissa korostuu rauhan merkitys turvallisuuden ja tulevaisuuden perustana (keskiarvo 3,64).
- **Perustarpeet ja turvallinen arki ovat myös yhtä tärkeitä:** 89 % kokee ruoan, kodin ja terveyden turvaamisen sekä väkivallattoman arjen hyvin tärkeiksi – vastaajat pitävät näitä ihmisen tärkeimpinä oikeuksina ja edellytyksinä hyvälle elämälle (keskiarvot 3,64).
- **Hyvinvointi ja mielenterveys nousevat lisäksi vahvasti esiin:** 89 % pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten hyvinvointia ja mielenterveyttä parannetaan maailmanlaajuisesti; lapset korostavat tuen ja turvallisen ympäristön tarvetta (3,62).
- **Koulutus ja lapsen oikeudet koetaan erittäin tärkeiksi:** 87 % pitää tärkeänä, että kaikilla lapsilla on oikeus kouluihin, ja yhtä moni painottaa lapsen oikeuksien parantamista – oppiminen ja oikeuksien toteutuminen nähdään tulevaisuuden mahdollistajina (keskiarvot 3,55).
- **Ilmastomuutoksen torjuminen on myös korkealla lasten huolilistalla:** 84 % pitää sitä tärkeänä ja toivoo vahvempia toimia; vastaajat näkevät ilmastomuutoksen uhkana tulevaisuuden hyvinvoinnille (3,52).
- **Syrjinnän ja rasismien vähentäminen koetaan olennaiseksi:** 81 % pitää syrjimättömyyden edistämistä tärkeänä ja korostaa kaikkien tasavertaista kohtelua (3,46).
- **Osallisuus ja turvallinen some – tärkeitä, mutta hieman muuta alempana:** noin 80 % pitää sekä vaikuttamismahdollisuuksien parantamista että netin turvallisuuden edistämistä tärkeänä; lapset toivovat parempaa kohtelua sekä verkossa että koulussa (keskiarvot 3,44 ja 3,38).

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa?

1=Ei lainkaan tärkeää– 4=Hyvin tärkeää

Muu, mikä (jatkoa edelliselle)

Kaikkiaan tähän kohtaan annettiin 469 vastausta. Tiivistelmä annetuista vastauksista:

- **Turvallisuus ja turvallinen arki — 6 %.**

Vastaajat korostavat turvattomuuden, väkivallan ja yksin jättämisen ehkäisyä. Esim.: “Ei saa jättää ketään yksin”, “turvallinen aikuinen kenelle voi puhua”.

- **Ruoka ja perustarpeet — 5 %.**

Toive, että kaikilla olisi ruokaa, koti ja perusturva. Esim.: “Kaikki saisivat ruokaa”, “ruokaa kaikkialle”, “Att alla barn ska få mat.”

- **Koulutus ja harrastukset — 4 %.**

Mahdollisuus oppia ja harrastaa koetaan tärkeänä. Esim.: “Kaikki saa harrastaa”, “paremmat aikataulut kouluihin”.

- **Eläinten hyvinvointi ja luonto — 3 %.**

Lapset nostavat esiin eläinten suojelun ja ympäristöstä huolehtimisen. Esim.: “Eläinten hyvinvointi”, “ei roskattaisi luontoa”.

- **Rauha ja sodan loppuminen — 2 %.**

Sotien loppuminen ja maailmanrauha toistuvat. Esim.: “Maailmassa tarvitaan rauhaa”, “ei sotaa”.

- **Hyvinvointi ja mielenterveys — 1 %.**

Hyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen mainittiin. Esim.: “Mielenterveys”, “hyvinvointi”.

- **Syrjinnän ja rasismien ehkäisy — 1 %.**

Yhdenvertaisuus ja rasismiin puuttuminen esillä. Esim.: “Ei rasismia”, “ei syrjiä”.

- **Köyhyys ja raha — 1 %.**

Huoli köyhyydestä ja rahan puutteesta. Esim.: “Raha”, “auttaa köyhiä maita”.

- **“En tiedä”, sekalaiset ja yksittäiset vastaukset — ≈77 %.**

Suurin osa vastauksista oli yksittäisiä, hyvin vaihtelevia tai muodossa “en tiedä / ei mikään / –”.

Muu, mikä – poimintoja annetuista vastauksista

- “Luonto ja nälänhätä”
- “ei kommentoida ulkonäköä varsinkaan ikävästi”
- “kaikilla lapsilla on turvallinen koti ja vanhemmat”
- “Nälkä eri puolella maailmaa”
- “ottaa kaikki mukaan”
- “kaikkien lapsien on oikeus olla oma itsensä”
- “ehkä että sotaa olisi vähemmän?”
- “kiusaaminen”
- “Kaikki saa olla omanlaisiaan.”
- “Sotien loppuminen”
- “Lapset saisivat ruokaa kaikkialla maailmassa.”
- “kukaan ei jää yksin (kouluissa)”
- “Enemmän mielenterveys.”
- “Tavaran ylikulutus voisi loppua kokonaan.”
- “Se että puita ei hakata niin paljon on hyvin tärkeää!”
- “att få ha ett tryggt hem åt alla”
- “ingen mobbning eller retning.”
- “Att acceptera alla oavsett kön, sexualitet eller hur man är.”

7. Kerro halutessasi lisää valitsemistasi tärkeimmistä asioista.

Kaikkiaan tähän kohtaan annettiin 499 vastausta. Tiivistelmä annetuista vastauksista:

Rauha ja sodat – n. 8 %

Sodat ja väkivalta koetaan lasten elämässä keskeiseksi huolenaiheeksi; toiveena rauha, turvallisuus ja se, ettei kenenkään tarvitsisi pelätä. *"Että maailmassa olisi rauha", "Ei sotaa", "Sodat pitää lopettaa", "Kaikki saisivat elää turvassa", "Ingen krig", "Fred i världen", "Att barn inte behöver vara rädda".*

Kiusaaminen, rasismi ja tasa-arvo – n. 7 %

Vastauksissa korostuu oikeudenmukaisuus, kiusaamisen loppuminen ja se, että kaikki hyväksytään sellaisina kuin ovat. *"Ei kiusaamista", "Rasismi pois", "Kaikki ovat samanarvoisia", "Että ketään ei syrjitä", "Ingen mobbning", "Alla är lika värda", "Stoppa rasism".*

Ilmastonmuutos ja ympäristö – n. 7 %

Vastaajat nostavat esiin huolen maapallon tulevaisuudesta, luonnon suojelemisesta ja ilmastonmuutoksen hillitsemisestä. *"Ilmastonmuutos pitää pysäyttää", "Luontoa pitää suojella", "Maapallo ei saa tuhoutua", "Roskaaminen pois", "Skydda naturen", "Klimatförändringen", "Rädda jorden".*

Koulutus ja lasten oikeudet – n. 6 %

Koulunkäynti ja lasten oikeudet mainitaan tärkeinä edellytyksinä hyvälle elämälle. *"Kaikkien pitää päästä kouluun", "Lasten oikeudet on tärkeitä", "Koulu on tärkeä", "Lapset pitää huomioida", "Alla barn ska få gå i skolan", "Barnens rättigheter", "Skola för alla".*

Turvallisuus, koti ja perustarpeet – n. 5 %

Turvallinen elämä, koti ja perustarpeet nähdään itsestään selvinä mutta tärkeinä asioina. *"Kaikilla pitää olla koti", "Turvallinen elämä", "Lapset tarvitsevat turvaa", "Että kaikilla on hyvä olla", "Tryggt hem", "Säkerhet för barn", "Alla ska ha det bra".*

Auttaminen ja köyhyyden vähentäminen – n. 2 %

Osa vastaajista nostaa esiin heikommassa asemassa olevien auttamisen ja nälän poistamisen. *"Köyhiä pitää auttaa", "Kenenkään ei pitäisi olla nälkäinen", "Autetaan muita", "Rahaa niille joilla ei ole", "Hjälpa fattiga", "Ingen ska svälta", "Hjälpa andra barn".*

Muut / epäselvät vastaukset – n. 66 %

Suuri osa vastauksista on hyvin yleisiä, vaikeasti tulkittavia tai ilman perustelua. *"Se on tärkeää", "En tiedä", "Koska niin", "???", "Vet inte", "Jag vet inte", "...".*

Poimintoja annetuista vastauksista

- “koulussa opiskellaan tosi samallaisilla tavoilla koko ajan, ja siksi haluaisn esim.. eri maiden opetus kulttuurin tutustumista”
- “On tärkeää, että kaikkia kohdellaan samanarvoisesti ympäri maailman”
- “No luontoa tai meriä ei saisi roskata, mutta sitä kuitenkin tapahtuu. Ja nälänhätä on ihan kamalaa, sen pitäisi loppua.”
- “kaikki saa olla juuri sellaisia kuin haluaa eikä tarvitse koittaa muuttaa itseään jonkun toisen takia”
- “lasten pitää saada päättää asioista, mutta jotkin asiat ovat mielestäni enemmän aikuisten päätöksiä”
- “ilmastonmuutoksen vähentäminen on todella tärkeää eläinten ja ihmisten kannalta”
- “että kaikkialla maailmassa olisi hyvä ja rauhallista olla”
- “kaikki lapset eivät pääse kouluun ja sillä on syynsä koska kaikkialla maailmaa ei ole kouluja esimerkiksi jotkut lapset joutuvat heräämään aikaisin auttamaan perhettään: maatalan hoidossa, viljelemisessä ja muussa asioissa. Ja kaikilla kouluilla ei ole varaa ostaa tarvittavia asioita.”

- “Mielestäni rauha on tosi tärkeää koska on kurjaa jos vaan soditaan, ja on levotonta. Olisi kivaa jos maailmassa on rauhaa kaikille.”
- “lapsella on oikeus olla oma itsensä. Jos jokin sanoo että et näytä sopivalta tai et ole tarpeeksi hyvä meidän joukkoon, se on suoranaista kiusaamista. Kenenkään ei tarvitse muuttaa mitään itsestään ollaksai tarpeeksi hyvä. Kaikki on täydellisiä juuri sellaisenaan kun on.”
- “Kaikilla lapsilla pitäisi olla rakastavat perheet ei väkivaltaa eikä mitää muutakaan lapselle sopimatonta. Tukea pitäisi saada jos tarvitsee sitä.”
- “sodissa ei ole mielestäni järkeä ja ne ovat myös vaarallisia. ne ketkä ne aloittaa ovat mielestäni itsekkäitä tai ne ei mieti seurauksia”
- “kouluissa oppilaiden mielipide tulisi ottaa huomioon. jos koulussa sanoo mielipiteensä asiallisesti, silti opettajat alkavat räyhäämään.”
- “Ilmaston uutosta täytyy parantaa heti koska ei tule lunta eikä kunnon kesä jos sitä ei paranna.”

- “Asun paikkakunnalla missä monet lapset jo 13 vuotiaana alkaa käyttää jonkinlaista päihdettä tai nikotiini tuotetta. Ne saa ne ostamalla muilta kuten, muiden sisaruksilta tai varastamalla vanhemmiltaan. Uskon todella, että tupakka ja vepet pitäisi laissa kieltää kokonaan. Tiedän, että se maksaisi paljon, mutta addiktoidut lapset ovat enemmän tärkeitä. Monet kaverit jota tiedän ei ala käyttää koska kaveri sanoi niin. Vaan uusien asioiden tietämisen halu.”
- “Ilmastonmuutoksen eteen on tehtävä jotain ja äkkiä. Monet yritykset ovat luvanneet esim. Hiilineutraaliuutta vuoteen 2030 MENNESSÄ mutta mitään merkkejä muutoksesta ei näy vaan päinvastoin...”
- “Klimatförändringen är inte bra. Jordens medeltemperatur stiger allt högre och kollarerna dör ut. Om vi inte har kollaller, så får inte fiskarna ett gömställe. Då får vi ingen fisk till mat. Fåglarna som äter fisk börjar också dö ut. Också andra arter som äter fisk dör också. Det blir lite som en kedjereaktion, där till sist alla djurarter dör ut. Till och med människan.”
- “Alla behöver mat och vatten för att överleva, samma med ett hem att sova och bo i. Barn som har Psykisk och mental ohälsa ska kunna få den hjälp dom behöver. Diskriminering och racism är nåt som inte ska få finnas tycker jag, det är helt oacceptabelt och orättvist mot dom som blir utsatta för det.”

8. Mihin asioihin haluaisit itse vaikuttaa Suomessa tai koko maailmassa?

Kaikkiaan tähän kohtaan annettiin 4178 hyväksyttyä mainintaa. Tiivistelmä annetuista vastauksista:

- **Ilmasto ja ympäristö (10% kaikista maininnoista)** - Lapset nostavat ilmaston ja ympäristön esiin kaikkein useimmin yksittäisenä aihekokonaisuutena. Vastauksissa korostuu huoli maapallon tulevaisuudesta ja luonnon säilymisestä, usein hyvin yleisellä tasolla. Vaikuttaminen ymmärretään moraalisena toiveena muutoksesta, ei konkreettisina tekoina tai päätöksentekona. ("ilmastonmuutos", "luonnon suojelu", "maapallon pelastaminen", "klimatet", "ympäristö")
- **Rauha ja sodat (8%)** - Rauhaan ja sotiin liittyvät vastaukset heijastavat lasten huolta maailman konflikteista ja turvallisuudesta. Vastaukset ovat usein lyhyitä ja ehdottomia, kuten toive sodan loppumisesta tai rauhan saavuttamisesta kaikkialla. Vaikuttaminen nähdään arvona ja toiveena, ei omana realistisena mahdollisuutena muuttaa maailmanpolitiikkaa. ("rauha maailmaan", "ei sotaa", "sodat loppuis", "fred i världen", "ei sotimista")
- **Koulutus ja koulu (7%)** - Koulutus nousee esiin globaalina oikeudenmukaisuuskysymyksenä: vastaajat toivovat koulutusta kaikille ja parempaa koulua yleisesti. Vastaukset eivät kohdistu yksittäisiin koulun rakenteisiin, vaan koulutuksen merkitykseen maailmassa ja Suomessa. ("koulutus kaikille", "parempi koulu", "oppiminen", "skolan", "koulu")
- **Köyhyys ja eriarvoisuus (6%)** - Köyhyyteen liittyvissä vastauksissa korostuu ajatus reiluudesta ja resurssien tasaisemmasta jakautumisesta. Lapset ilmaisevat vahvaa oikeudenmukaisuuden tajua, mutta vastaukset jäävät tarkoituksella yleiselle tasolle. ("köyhyys pois", "ettei kukaan olisi köyhä", "rahat tasaisemmin", "fattigdom", "kaikille sama")
- **Lasten ja ihmisten oikeudet (5%)** - Oikeuksiin liittyvät vastaukset heijastavat käsitystä perusarvoista: tasa-arvosta, oikeudenmukaisuudesta ja erityisesti lasten asemasta. Vastaajat tunnistavat oikeudet tärkeänä globaalina teemana, vaikka niiden sisältö jää usein käsitteelliseksi. ("lasten oikeudet", "ihmisoikeudet", "oikeudenmukaisuus", "barnens rättigheter", "tasa-arvo")
- **Terveys ja hyvinvointi (3%)** - Terveysteen liittyvät vastaukset ilmentävät toivetta maailmasta, jossa kukaan ei olisi sairas ja kaikilla olisi hyvä olla. Vaikuttaminen ymmärretään enemmän toiveena ja arvona kuin konkreettisena mahdollisuutena muuttaa terveydenhuoltojärjestelmiä. ("terveys", "ettei olisi sairauksia", "hyvinvointi", "hälsa", "kaikki voisivat hyvin")
- **Turvallisuus (3%)** - Turvallisuus näyttäytyy vastauksissa perustarpeena: toiveena siitä, että kaikilla olisi turvaa eikä tarvitsisi pelätä. Vastaukset ovat usein hyvin lyhyitä ja yleisiä, mikä kertoo aiheen perustavanlaatuisuudesta lasten ajattelussa. ("turvallisuus", "kaikilla olisi turva", "ei pelkoa", "trygghet", "turva kaikille")
- **Muut / yksittäiset aiheet (58%)** - Yli puolet vastauksista jäi yksittäisiksi tai hyvin yleisiksi ilmaisuiksi, kuten "kaikki" tai "maailma". Nämä vastaukset kertovat lasten tavasta hahmottaa vaikuttaminen laajana ja abstraktina kokonaisuutena, jota ei ole helppo pilkkoa teemoiksi ilman aikuisten käsitteitä. ("kaikki", "maailma", "elämä", "allt", "en tiedä")

Poimintoja annetuista vastauksista

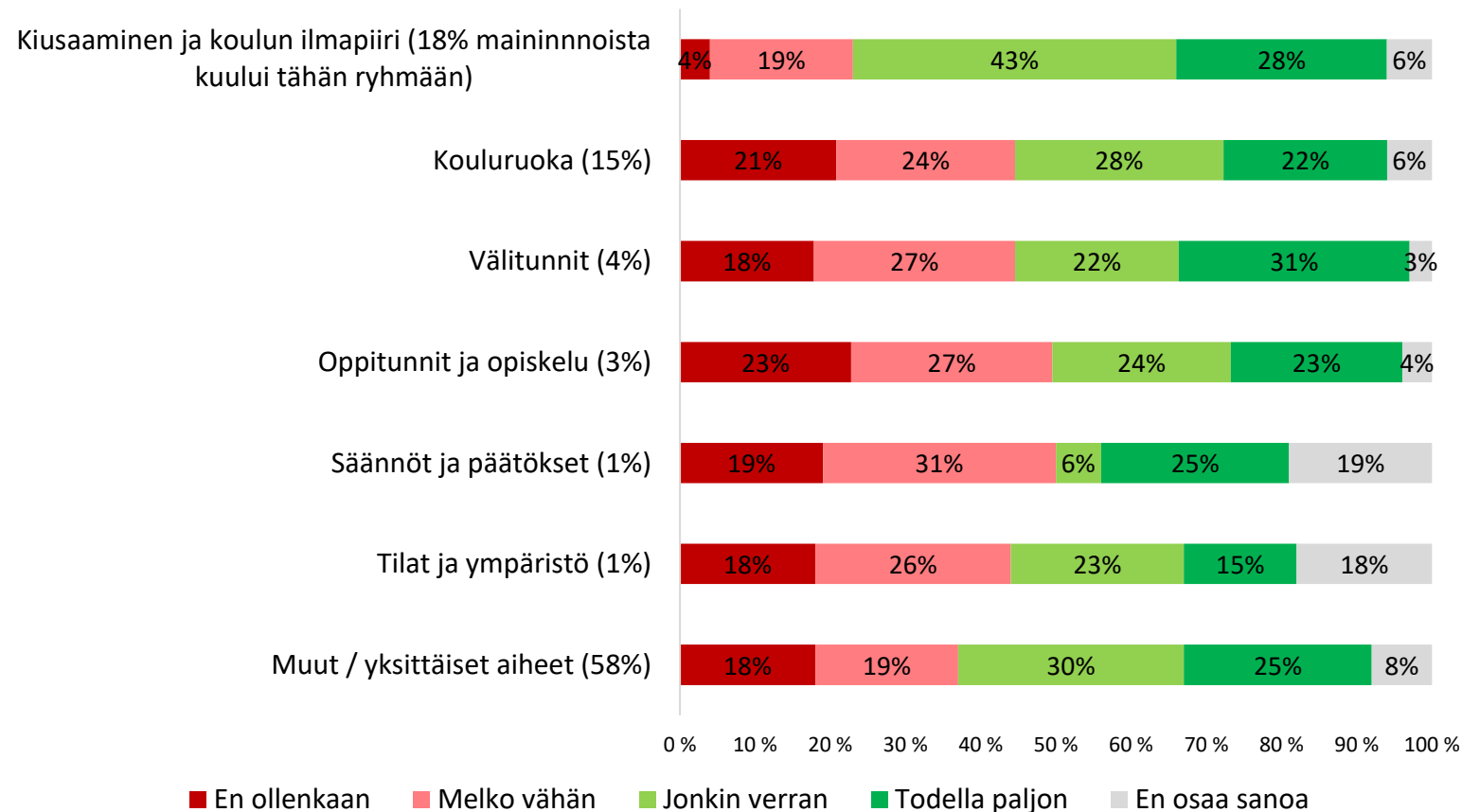
- “Tavarain ylikulutuksen täytyy loppua./Tavara ylikulutusta mainostavien videoiden tulee loppua.”
- “Haluaisin että kaikilla lapsilla tai vaikka aikuisillakin olisi hyvä olla Suomessa”
- “Eläinrääkkäykseen ja niiden hyväksikäyttöön(en tarkoita niiku maidon saamiseen tai sellaseen)”
- “Että kaikki maailmaan lapset saisivat ruokaa ja vettä syötäväksi, Koska monissa maissa ei ole ruokaa.”
- “että nuorilla on ilmainen opiskelumahdollisuus myös lukiossa ja korkeakouluissa.”
- “Haluaisin aikuisena auttaa nuoria mielenterveys/traumojen kanssa koska haluaisin että nuorilla olisi hyvä olla itsenään.”
- “Että ketään ei syrjitä tai kohdella huonommin siksi että on erilainen kuin muut.”
- “Tasa-arvoisuuteen, niin eri sukupuolien välinen, kuin kulttuuri, ihonväri, seksuaalisuus ja vammaisuus”
- “Hallitus auttaisi muita maita jotka ei pääse kouluun ja uni sef auttaa sitä koko ajan kiitos”

- “Mielestäni, jos Suomen valtiolla on mahdollisuutta auttaa mait...ka ovat sodassa tai köyhempiä maita, se voisi vaikuttaa niihin”
- “Siihen miten ilkeitä moni lapsi, nuori ja osa aikuinenkin on. Kiusaaminen on kauheaa ja vanhempien pitäis opettaa enemmän...oska istun ryhdikkäästi tunilla, koska pelaan "noloja" pelejä.”
- “Jag skulle vilja påverka priserna så att alla skulle kunna få möjligheten till mat och dricka”
- “Arbetsmarknaden för 15åringar. Svårt att få kvällsjobb och sommarjobb om man vill spara tex. till studielivet”
- “Ingen diskriminering, om det är rasism, homofobi, eller någon annat, alla är lika viktiga”
- “Att man på riktigt skulle få tro på vad man vill i alla länder, inte bara att man enligt lagen får det men sen diskrimineras ändå för sin religion.”
- “Att barnen i fattiga land skulle få vara barn och att de inte behöver fara på arbete som så unga”
- “Löner mellan kvinnor och män. Det borde vara lika lön för samma personer på samma arbets plats.”
- “Kaikki hyväksyisivät kaikenlaiset ihmiset ja persoo allisuudet, jotta kukaan ei jäisi syrjityksi.”

9. Mihin asioihin haluaisit itse erityisesti vaikuttaa koulussa?

Kaikkiaan tähän kohtaan annettiin 3401 hyväksyttyä mainintaa.

Mihin asioihin haluaisit itse erityisesti vaikuttaa koulussa? / Kuinka paljon koet
voivasi vaikuttaa niihin?

Kuinka paljon koet voivasi vaikuttaa
niihin?

1=En ollenkaan – 4=Todella paljon

Tiivistelmä annetuista vastauksista

- **Kiusaaminen ja koulun ilmapiiri (18 % kaikista maininnoista)** - Tämä on selvästi yksi keskeisimmistä aiheista, ja lapset kokevat myös voivansa vaikuttaa siihen eniten (vaikuttamisen kokemisen keskiarvo 3,01). Vaikuttaminen ymmärretään omien tekojen, toisten kohtelun ja puuttumisen kautta. Kyse ei ole rakenteellisesta vallasta vaan sosiaalisesta toimijuudesta ja vastuusta. (esim. "kiusaaminen", "että ketään ei kiusata", "mobbing")
- **Kouluruoka (15 %)** - Kouluruoka on vastaajille päivittäinen ja konkreettinen asia, jossa vaikuttaminen liittyy mielipiteen ilmaisemiseen, palautteen antamiseen ja omaan syömisikäyttämiseen. Tämä selittää sen, että koettu vaikuttaminen on keskitasoa (keskiarvo 2,54), vaikka varsinainen päätöksenteko tapahtuu lasten vaikutuspiirin ulkopuolella. (esim. "ruoan maku", "enemmän kasvisruokaa", "skolmat")
- **Oppitunnit ja opiskelu (3 %)** - Oppitunteihin liittyvissä vastauksissa lapset tunnistavat opetuksen olevan pitkälti aikuisten määrittämää. Vaikuttaminen rajautuu omaan työskentelyyn, osallistumiseen ja asenteeseen, mikä näkyy verrattain maltillisena vaikuttamisen kokemuksena (keskiarvo 2,48). (esim. "läksyt", "mitä tunteilla tehdään", "lektioner")
- **Välitunnit (4 %)** - Välitunnit näyttäytyvät alueena, jossa lapsella ja nuorella on arjen vapautta ja valinnanvaraa (keskiarvo 2,68). Vaikuttaminen tarkoittaa mahdollisuutta päättää, mitä tekee ja kenen kanssa on, ei niinkään sääntöjen tai rakenteiden muuttamista. (esim. "välituntipelit", "tekemistä välkällä", "ute på rasten")
- **Tilat ja ympäristö (1 %)** - Koulun tiloihin ja ympäristöön liittyvä koettu vaikuttaminen ei tarkoita rakenteellisia tai hallinnollisia päätöksiä, vaan tilojen käyttöä ja kuntoon liittyviä arjen tekoja, kuten siisteyttä ja yhteistä vastuuta. Koettu vaikuttaminen on maltillista (keskiarvo 2,44), ja tuloksia tulee pienen vastausmäärän vuoksi tulkita varovaisesti. (esim. "vessojen siisteys", "koulun piha", "toaletterna")
- **Säännöt ja päätökset (0,5 %)** - Säännöt ja päätökset muodostavat hyvin pienen osan maininnoista. Koettu vaikuttaminen on vaihtelevaa ja keskiarvo (2,46) ei ole tulkinnallisesti vahva pienen vastausmäärän vuoksi. Vastaukset kuitenkin heijastavat ymmärrystä siitä, että säännöt kuuluvat pääosin aikuisten päätösvaltaan. (esim. "koulun säännöt", "rangaistukset", "regler")
- **Muut / yksittäiset aiheet (58 %)** - Yli puolet maininnoista kohdistui yksittäisiin tai harvemmin toistuviin asioihin, jotka liittyvät lapsen omaan arkeen, käyttäytymiseen ja kokemuksiin. Vaikuttaminen ymmärretään näissä vastauksissa omana toimintana, valintoina ja asenteina, ei muodollisena päätöksentekona. (esim. "siisteys", "kavereiden kanssa oleminen", "att må bra i skolan")

Poimintoja annetuista vastauksista

- “kaikki saisi sanoa oman mielipiteensä rauhassa”
- “Oppilaiden mielipiteet pitäisi ottaa paremmin huomioon”
- “että koulussa olisi turvallinen olla kaikille”
- “Ei kiusaamista”
- “kiusaamiseen”
- “että ketään ei syrjittäis vaikka ois eri uskontoa”
- “Jokaisella olisi joku todella hyvä kaveri.”
- “että koulu olisi mukavampi paikka kaikille”
- “Koulupäivän pituus”
- “koulu loppuisi myöhemmin, jotta oppilaat pystyy jaksamaan kauemmin”
- “Vähän enemmän olisi liikuntaa pihalla tai ylipäättään koulupäivän aikana.”
- “Parempi kouluruoka”
- “Kouluruoan maku ja koostumus sekä ainesosat muuttuisi.”
- “Digitaalisten oppimateriaalien vähempi käyttö”
- “saisi vähän itsenäisemmin valita mitä opiskelee”
- “Viittomakielen opetukseen kuulevien kouluissa”
- “Att ingen ska bli mobbad i skolan”
- “Att alla ska känna sig trygga i skolan”
- “Att elevernas åsikter tas på allvar”
- “Bättre skolmat och en lugnare skoldag”

Mainitse joku lapsen oikeuksiin liittyvä materiaali (video, kirja, tehtävä, tapahtuma), jonka muistat koulusta?

Tähän annettiin vastauksia yhteensä 1886 kpl. Alla listaus eniten esiintyneistä maininnoista.

- **Videot ja elokuvat – 20 %** ("lapsen oikeuksien video", "video kiusaamisesta", "YouTube-video", "en video om barnens rättigheter", "film")
- **UNICEF-kävely – 9 %** ("UNICEF-kävely", "unicef kävely", "unicef-lenkki", "UNICEF-promenaden", "kävely unicefille")
- **Kirjat ja koulukirjat – 6 %** ("koulukirja", "oppikirja", "kirja lasten oikeuksista", "skolbok", "kirjasta luettu")
- **Tapahtumat ja teemapäivät – 3 %** ("Lapsen oikeuksien päivä", "aiheviikko", "teemapäivä koulussa", "barnkonventionens dag", "tapahtuma koulussa")
- **Tehtävät ja harjoitukset – 2 %** ("tehtävä vihkossa", "ryhmätyö", "piirustustehtävä", "uppgift", "kirjoitustehtävä")
- **Opettajan opetus ja keskustelut – 1 %** ("opettaja kertoi", "luokassa puhuttiin", "keskustelu tunnilla", "läraren berättade", "opettajan opetus")
- **Muut / ei muisteta tarkasti – 60 %** ("en muista", "jotain siihen liittyvää", "opettaja puhui", "kommer inte ihåg", "joku juttu oikeuksista")

Poimintoja annetuista vastauksista

- “Opettajan selitys lapsen oikeuksista”
- “Opettaja on kertonut ja ollaan katsottu Unicefin videoita”
- “katsottiin semmoinen video josta ymmärsi todella selkeästi”
- “Video, jossa kerrottiin lasten oikeuksista.”
- “Unicef-kävely”
- “Unicef kävely ja Unicef videot”
- “saimme joskus tehtävän, että kaikki luokasta jaettiin ryhmiin ja niissä tehtiin ns. kollaasi yhdestä lasten oikeudesta”
- “ilmoitustaulun juliste, jossa kerrotaan erilaisia lapsen oikeuksia.”
- “Olemme katsoneet luokan kanssa opetusvideota.”
- “piti kirjoittaa paperille eri lasten oikeuksia”
- “Piirtämis kilpailu.”
- “Olemme tehneet uskonnon tunnilla ja ympäressä lasten oikeus tehtäviä muutaman kerran.”
- “Koulurauhan julistus”
- “Aamunavaus lasten oikeuksien päivän kunniaksi.”
- “Yhteiskuntaopin kirjassa oli kappale oikeuksista ja siinä puhuttiin myös lapsenoikeuksista.”
- “Muistan kun katsoimme koulussa videon miten lapsen oikeudet ovat syntyneet”
- “Lasten oikeuksien laulu”
- “Tehtiin koulussa lastenoikeuksista iso juliste ja ollaan katsottu lastenoikeuksista video.”
- “Jag minns UNICEF-rundan i lågstadiet”
- “En UR-video om barnens rättigheter”

Onko vielä jotain, mitä haluaisit kertoa tai kommentoida kyselyyn liittyen?

Tähän annettiin vastauksia yhteensä 1441 kpl. Alla listaus eniten esiintyneistä maininnoista.

- **Ei lisättävää / ei kommentoitavaa (57 %)** - Yli puolet vastaajista ilmoitti, ettei heillä ole mitään lisättävää tai kommentoitavaa kyselyyn liittyen. Vastaukset ovat usein hyvin lyhyitä ja neutraaleja, mikä on tyypillistä kyselyn lopussa esitetyille avoimelle kysymykselle. ("ei", "ei mitään", "en tiedä", "inget", "ei muuta")
- **Muut kommentit (35 %)** - Merkittävä osa vastauksista sisälsi yksittäisiä huomioita, irrallisia ajatuksia tai kommentteja, jotka eivät kohdistuneet suoraan kyselyyn tai sen sisältöihin. Nämä vastaukset heijastavat lasten vapaata ilmaisua ja tarvetta sanoa jotakin, vaikka varsinaista palautetta ei olisi. ("kiva päivä", "haluan karkkia", "moikka", "hej", "koulu on ok")
- **Kiitos / positiivinen palaute (6 %)** - Osa lapsista käytti tilaisuuden kiittääkseen kyselystä tai ilmaistakseen, että siihen vastaaminen oli mieluisaa. Tämä kertoo siitä, että kysely koettiin pääosin neutraalina tai myönteisenä kokemuksena. ("kiitos", "oli kiva vastata", "hyvä kysely", "tack", "hauska juttu")
- **Kyselyyn liittyvät kommentit (1,4 %)** - Pieni osa vastauksista kohdistui suoraan kyselyyn, sen kysymyksiin tai vastaamiseen. Kommentit liittyivät esimerkiksi kysymysten vaikeuteen, pituuteen tai ymmärrettävyyteen. ("kysely oli pitkä", "osa kysymyksistä oli vaikeita", "en ymmärtänyt kaikkia", "frågorna var svåra", "liikaa kysymyksiä")
- **Kehittämistoiveet ja ehdotukset (1,0 %)** - Vain harva vastaaja esitti konkreettisia toiveita tai ehdotuksia kyselyyn tai siihen liittyviin teemoihin. ("voisi olla lyhyempi", "enemmän kuvia", "helpompia kysymyksiä", "fler bilder", "vähemmän tekstiä")
- **Kritiikki / negatiivinen palaute (0,2 %)** - Varsinaista kielteistä palautetta esiintyi aineistossa hyvin vähän. Yksittäiset kommentit olivat lyhyitä ja ilmaisultaan suoria. ("tylsä", "huono", "tråkig")

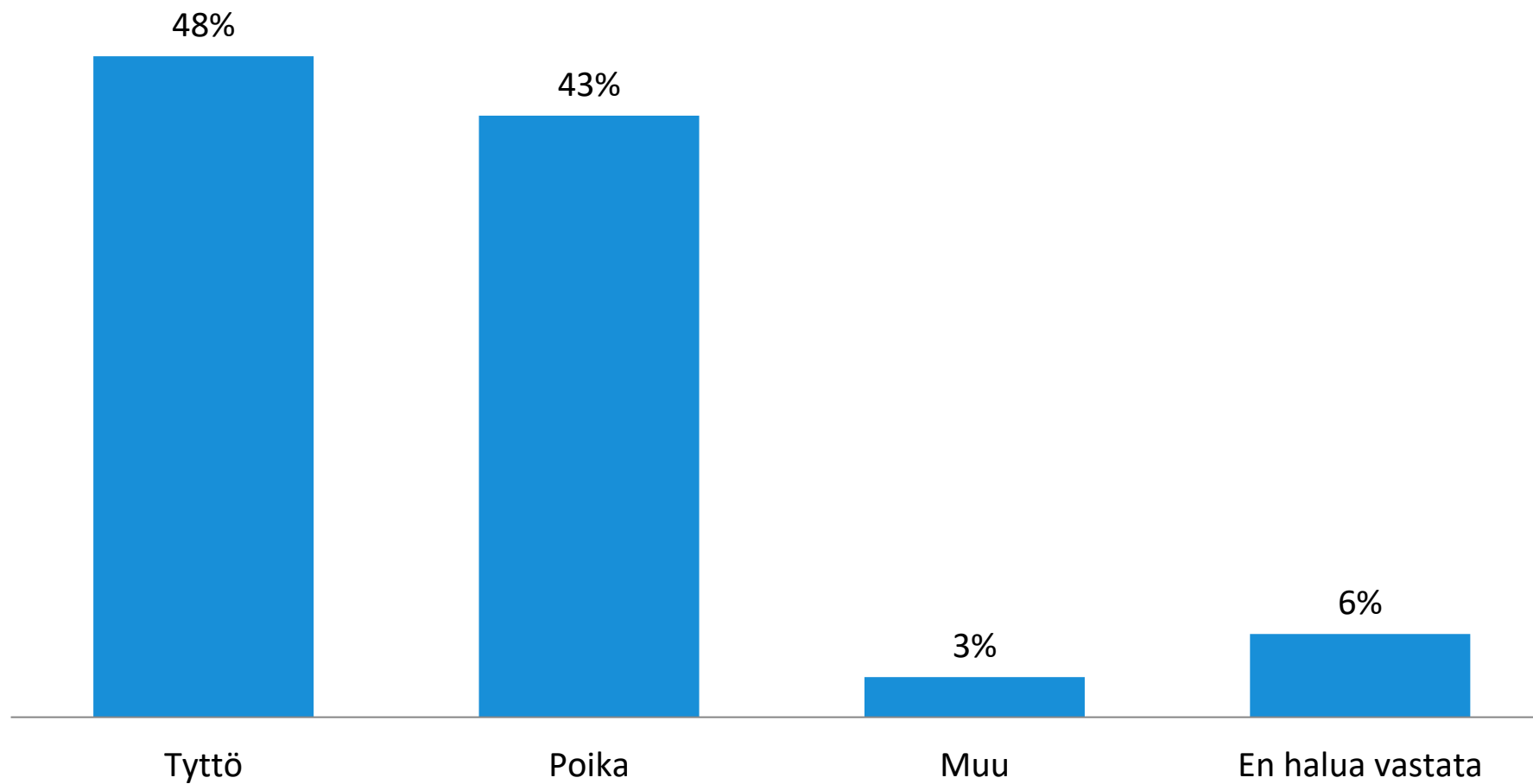
Poimintoja annetuista vastauksista

- “häiritsee ku opettajille on sanottu kiusaamisesta ja silti sille ei tehdä yhtään mitään. haluaisin oppia lisää sodasta mutta niistäkään ei puhuta yhtään mitään. sama poliittiseista asioista”
- “nuorten mielipiteitä sais kuunnella vähän paremmin”
- “Koulujen pitäisi kysellä enemmän oppilailta mitä he haluavat ja kerrankin kuunnella sitä mitä heillä on sanottavaa”
- “parantakaa mielenterveyden huolto!”
- “ei oikeestaan, piatsi et nuorten mielenterveyspalvelut on ihan kakat”
- “Ilmaston muutoksesta ei saisi pelotella koulussa. Viimeksi opettaja kertoi että vuonna 2050 Suomi on sellainen maa missä ei voi enää asua. Lopuksi lisättiin että se on MEIDÄN vastuussa säilyykö Suomi ja muut pohjois maat. Aika montaa alkoi pelottaa ja huolestuttaa tämä asia.”
- “Toivoisin enemmän ulkoilua, lyhyemmät koulupäivät, enemmän liikuntaa”
- “ryhmätyö olisi kivaa”

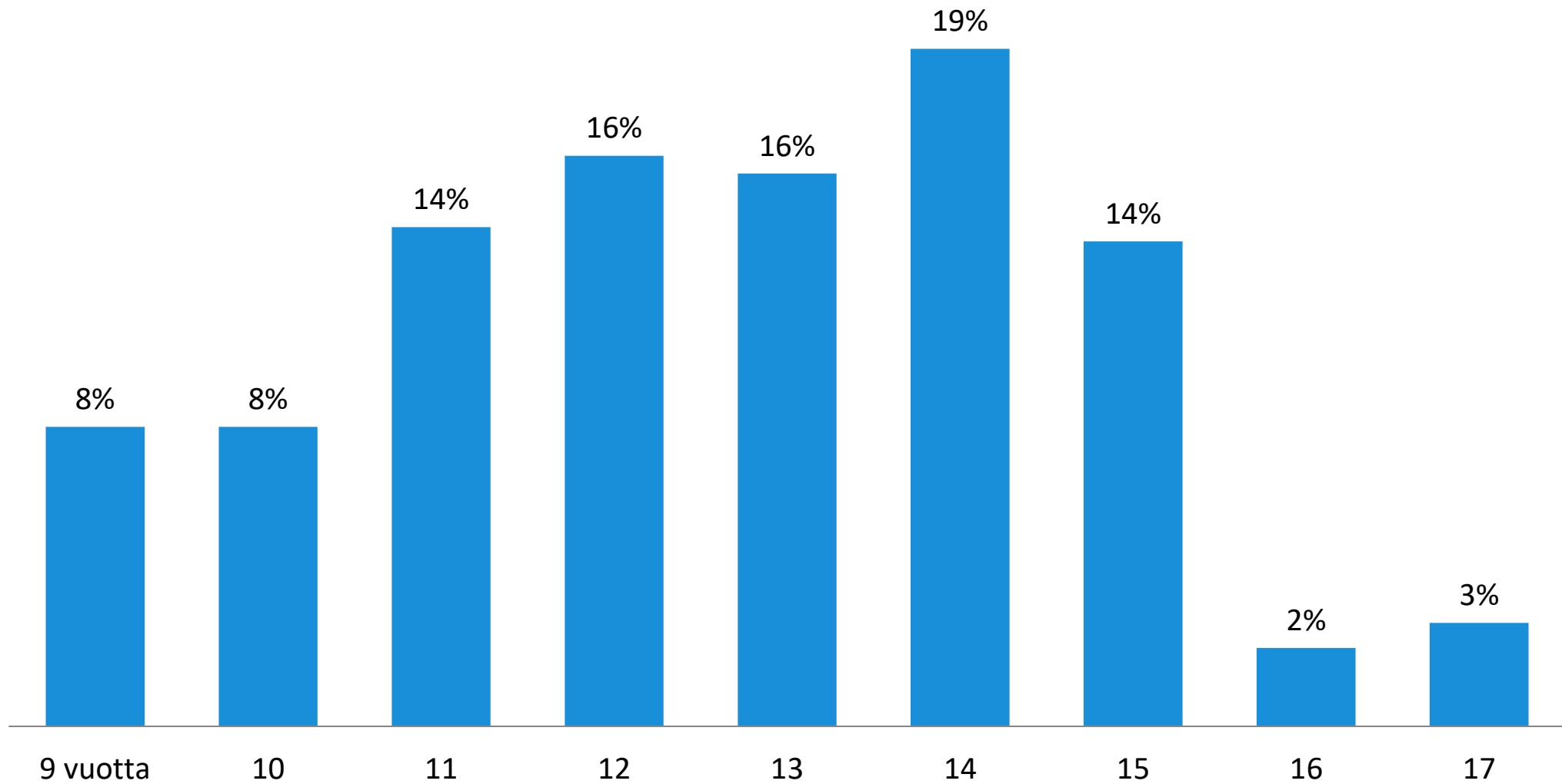
- “koulussa voisi olla hyvää ruokaa eikä kolmen sentin muussia”
- “Kouluruuan pitäisi olla parempi”
- “Ei muuta kuin että lapsen oikudet ovat tärkeä asia <3”
- “Ei paitsi se, että UNISEF tekee erittäin tärkeää työtä.”
- “Hyvä että lapset saavat tällä tavalla kertoa mielipiteensä.”
- “Mihin nämä tiedot menee”
- “Voisi "mihin haluaisin vaikuttaa" kohtiin laittaa sellaisen vaihtoehdon, että "en halua vaikuttaa"/"vaikuttaminen ei kiinnosta minua".”
- “Oli liian pitkä kysely”
- “Oli kiva tehdä ja sai oikeastikin miettiä mitä vastaan”
- “Enkäten var viktig och intresserdande att svara på.”
- “Mera uppmärksamhet till barnets rättigheter och problem i världen så att vi kan också ta del av det”

4. Vastaaajien taustatietoja

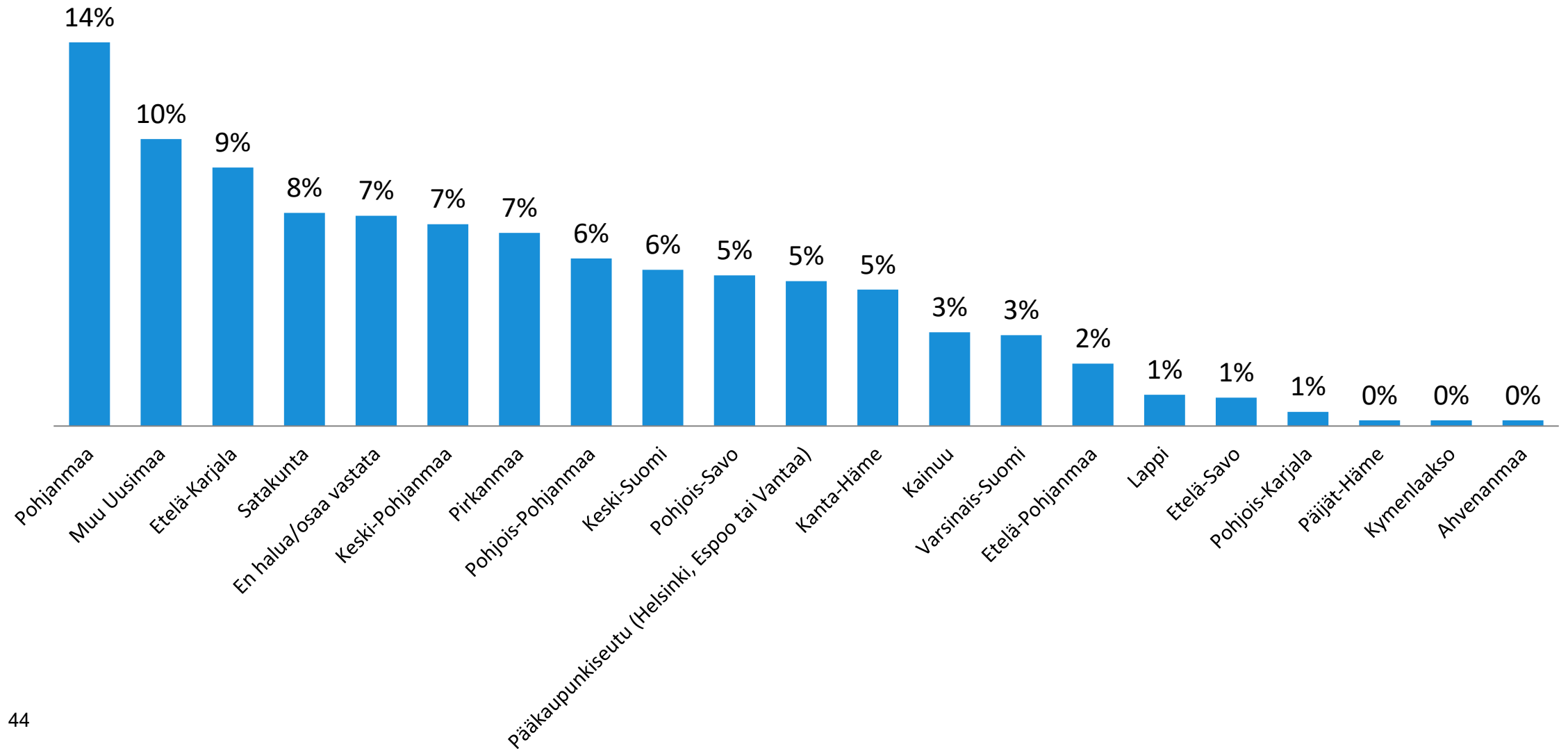
Sukupuoli

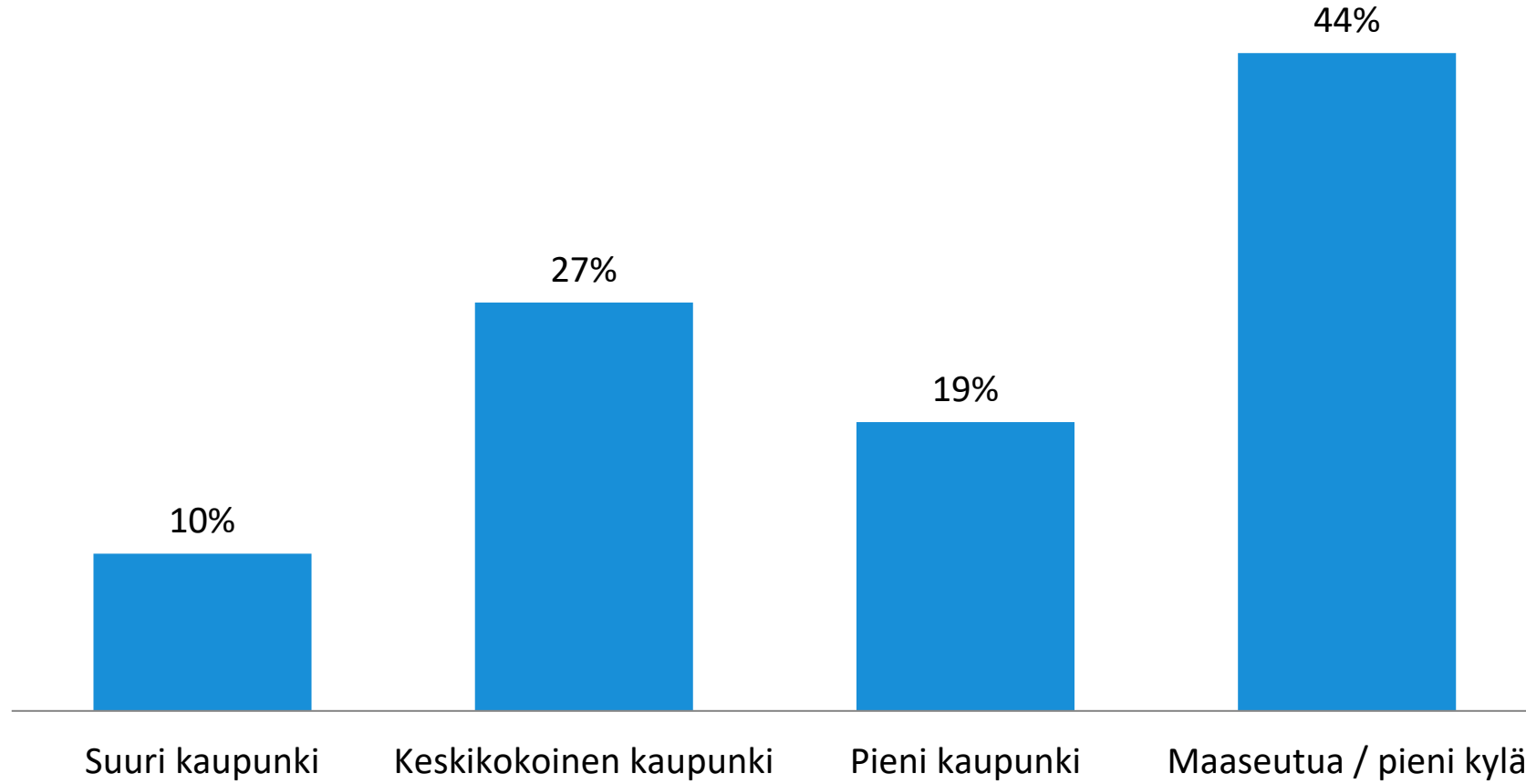
Ikä

Asuinmaakunta

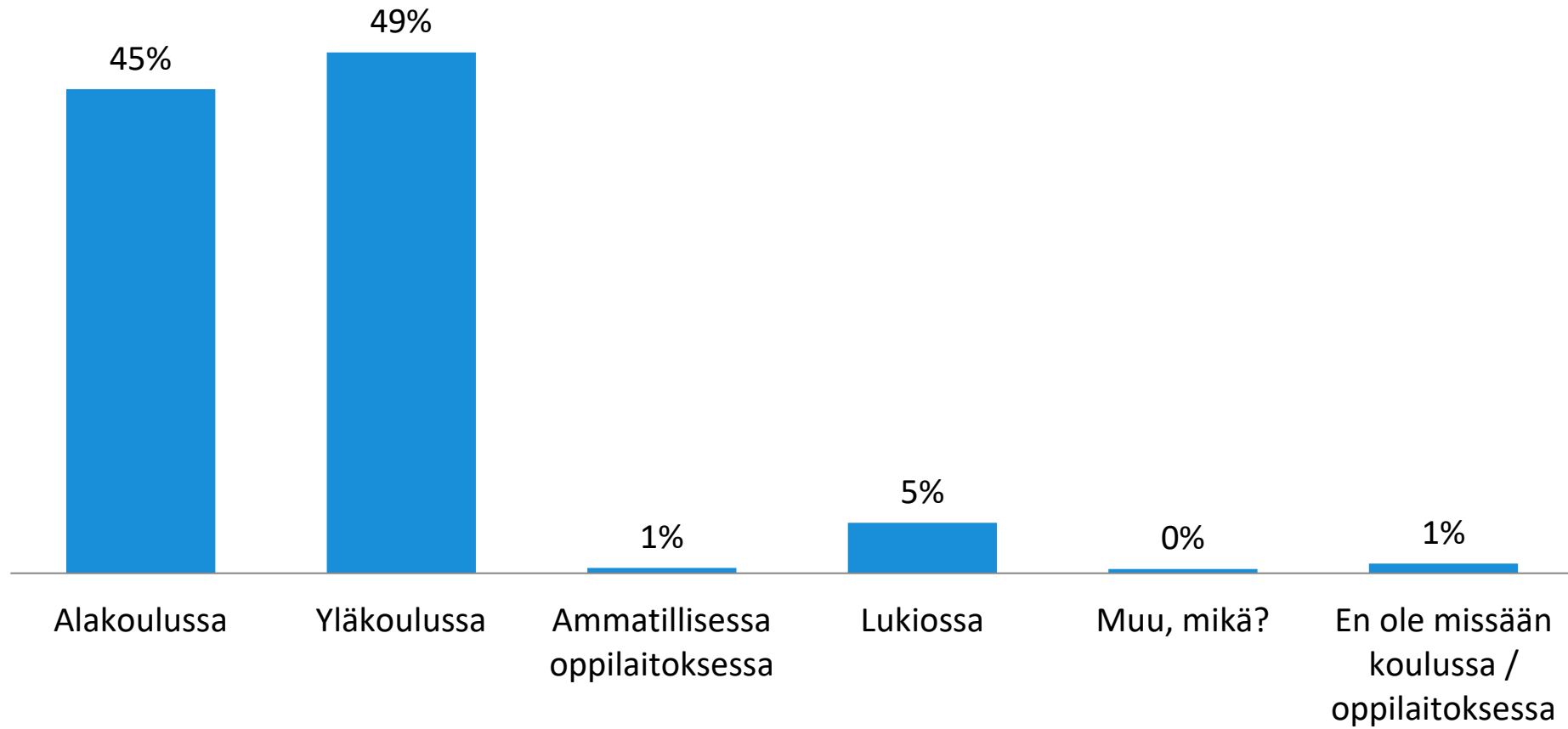
Asuinalue

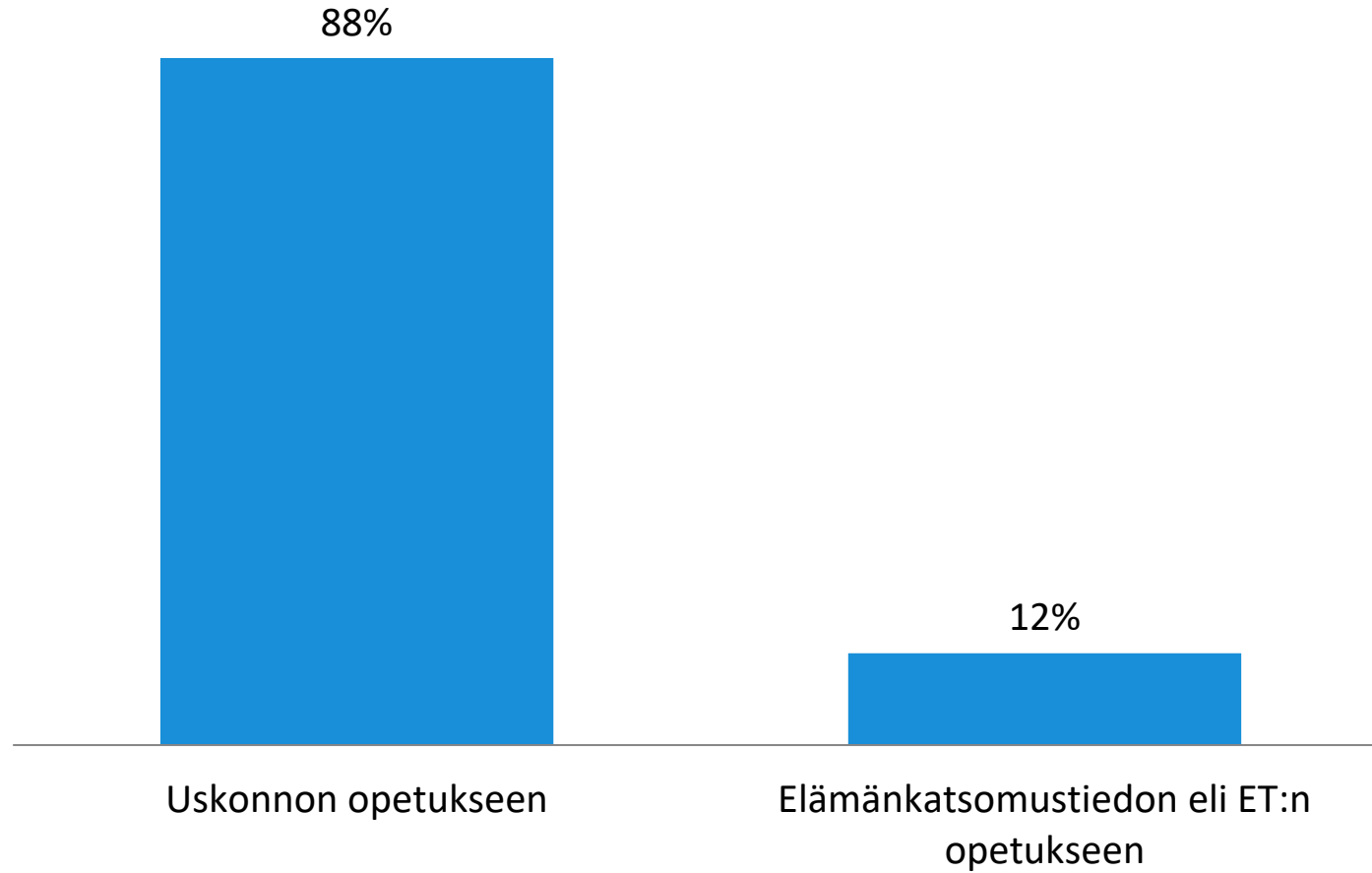
Asuinkunnat

Kunnat ja niiden vastaajamäärät (N=2360)		
Top-30		
Pedersöre – 307 kpl	Järvenpää – 57	Mikkeli – 17
Ruokolahti – 168	Janakkala – 54	Kurikka – 16
Eurajoki – 135	Marttila – 49	Pomarkku – 15
Kokkola – 129	Vaasa – 43	Hanko – 14
Oulu – 114	Lappeenranta – 38	Tampere – 14
Ylöjärvi – 112	Lapinjärvi – 38	Seinäjoki – 14
Loviisa – 110	Vantaa – 36	Tornio – 13
Kuopio – 92	Loppi – 23	Espoo – 11
Jyväskylä – 76	Leppävirta – 21	Hyvinkää – 9
Sotkamo – 61	Forssa – 18	Jämsä – 9

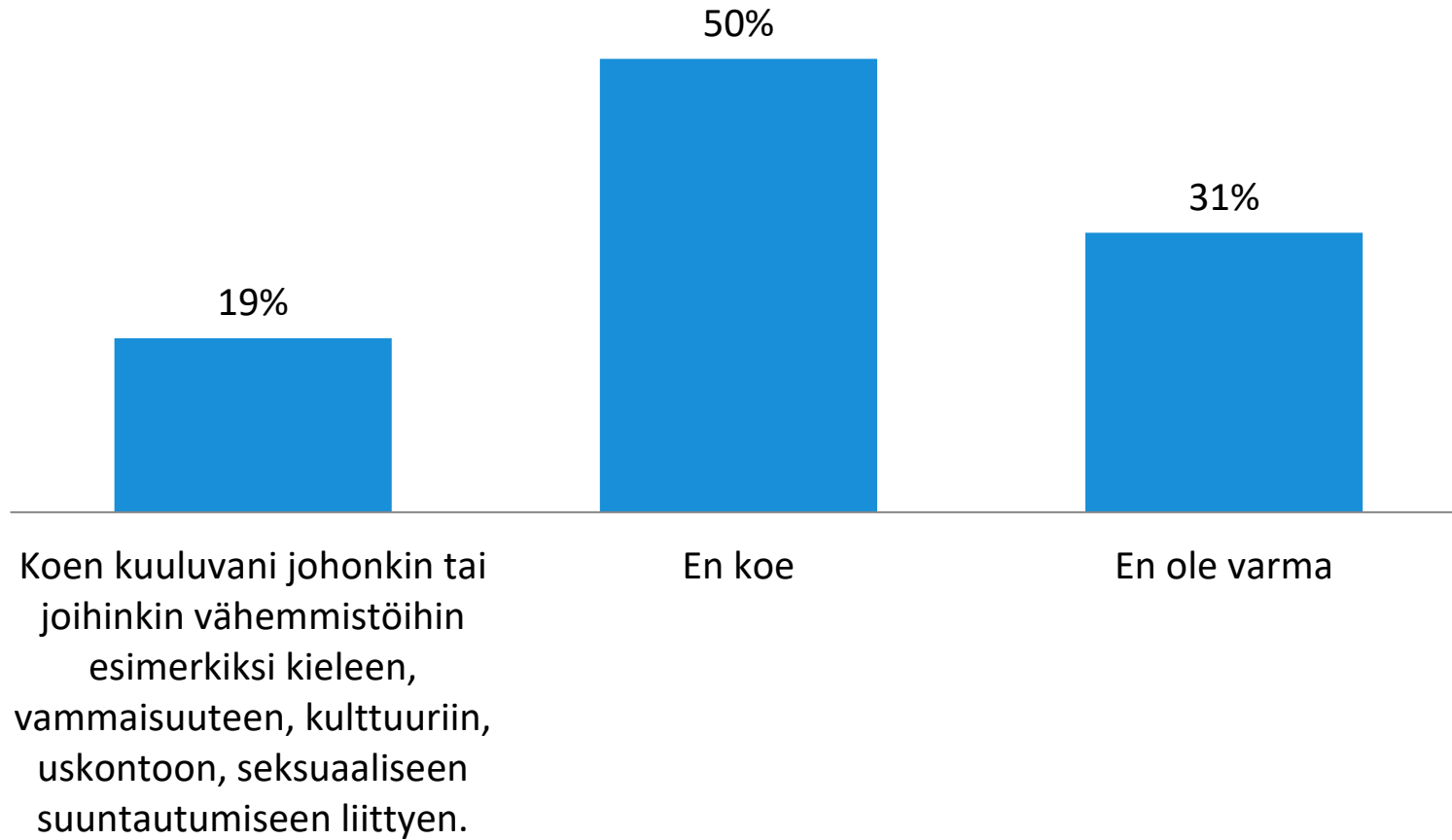
Kouluaste

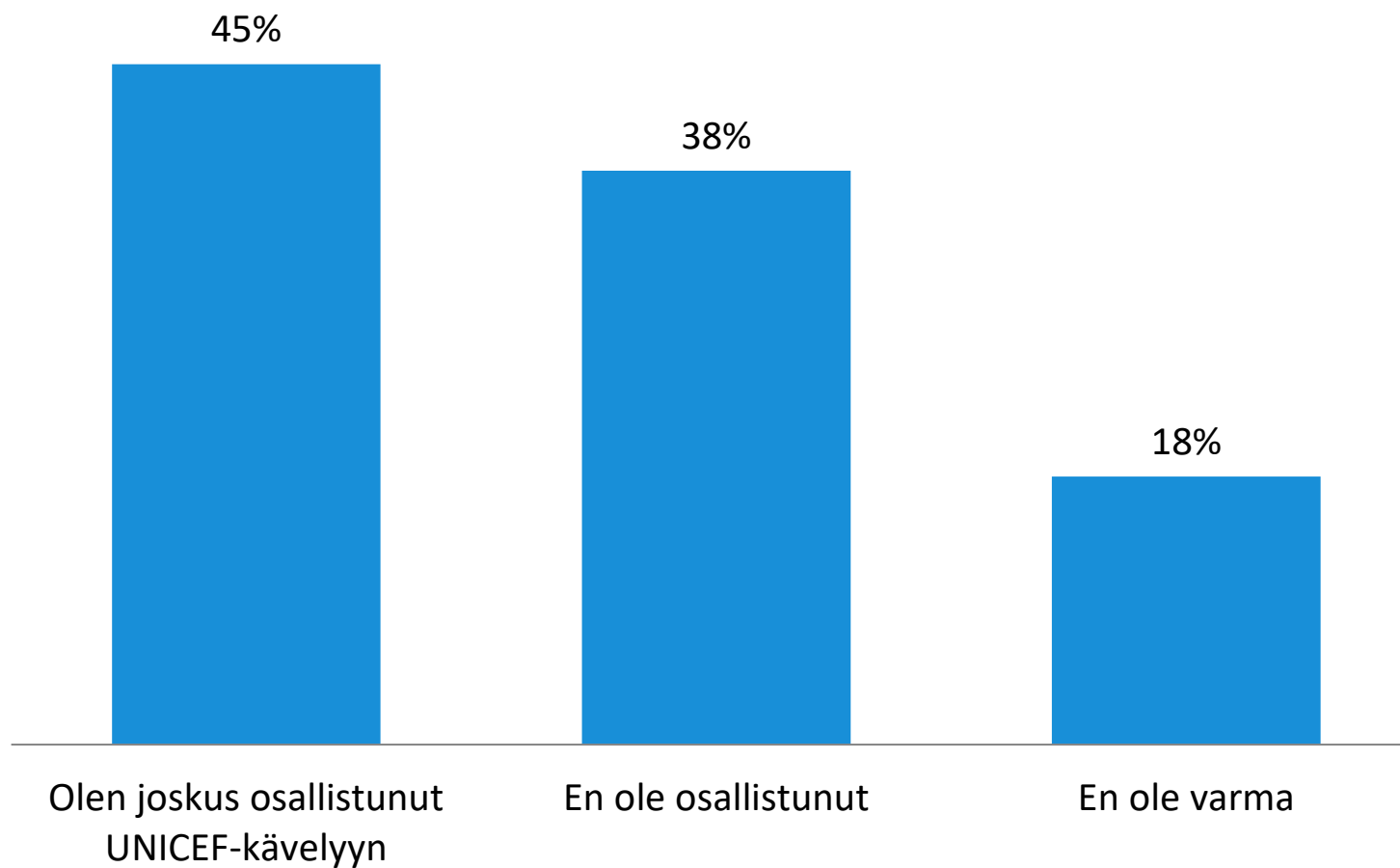
Mihin opetukseen osallistuu koulussa / oppilaitoksessa

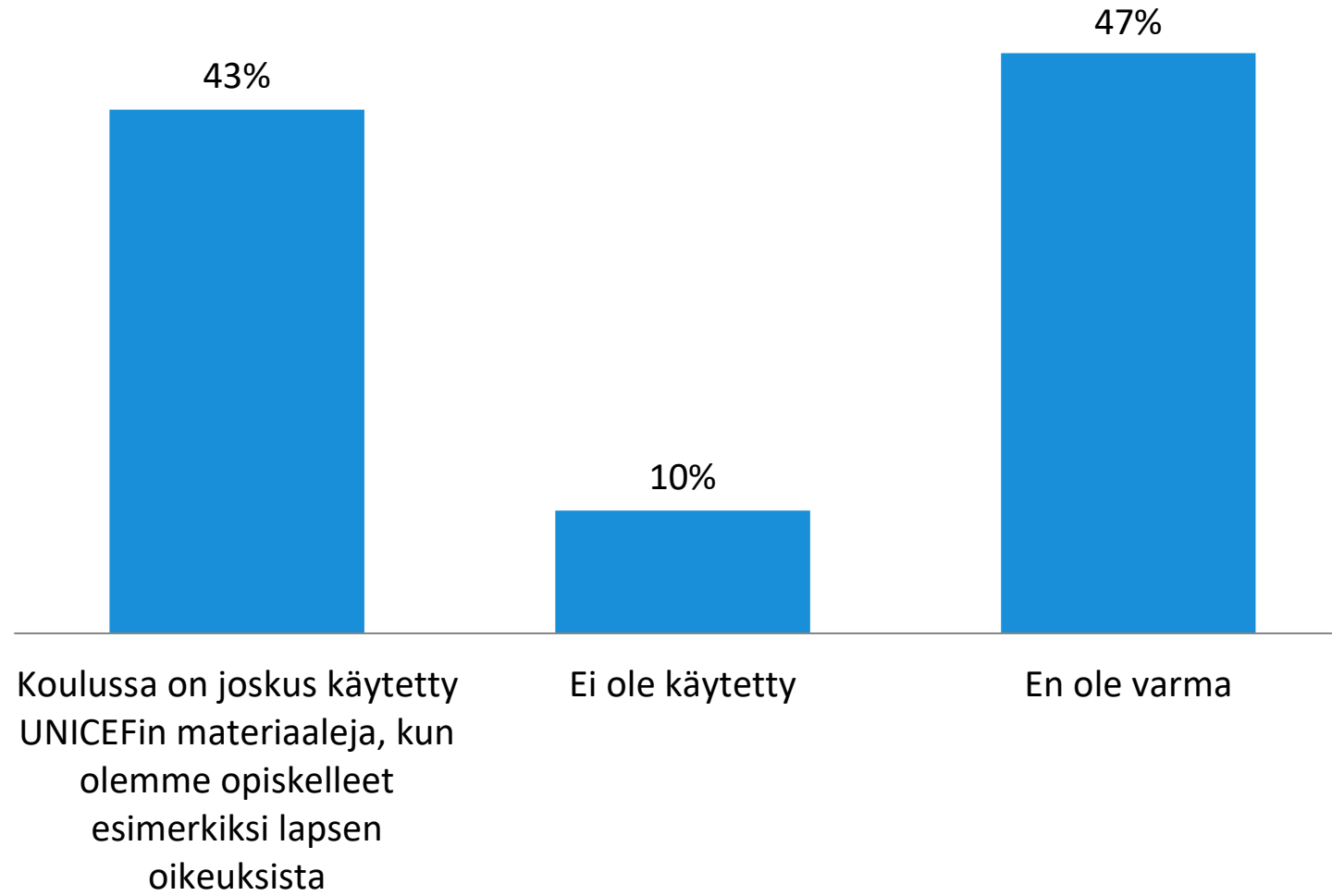
Kokeeko kuuluvansa vähemmistöihin

UNICEF-kävelyyn osallistuminen

UNICEFin materiaalien käyttö koulussa

5. Ristiintaulukoinnit

- Sukupuoli
- Kouluaste
- Koettu vähemmistöasema
- UNICEF-kävelyyn osallistuminen
- UNICEF-materiaalien käyttö
- Uskonnon opetukseen / elämänkatsomustiedon opetukseen osallistuminen
- Vastaajien kieli
- Vastaajien asuinalue

Tulokset sukupuolen
mukaan

Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Avointen vastausten luokittelu eniten esiintyneiden mainintojen mukaan	Kaikki vastaajat (N=2966)	Tytöt (N=1375)	Pojat (N=1284)	Muut (N=83)	Yhteenveto
Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä	65–70 %	70–75 %	60–65 %	55–60 %	Lapsen oikeudet koetaan sekä tyttöjen että poikien keskuudessa pääosin tärkeinä ja myönteisinä, ja arjen perusoikeudet nousevat esiin molemmilla ryhmillä samansuuntaisesti. Tyttöjen vastauksissa korostuvat poikia useammin osallisuus, kuulluksi tuleminen ja yhdenvertaisuus, kun taas pojilla ilmenee hieman enemmän epävarmuutta suhteessa aiheeseen. Erot ovat pääosin painotuseroja, eivät vastakkaisia näkemyksiä.
Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä	35–40 %	40–45 %	30–35 %	25–30 %	
Konkreettiset perusoikeudet arjessa	30–35 %	30–35 %	30–35 %	20–25 %	
Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen	20–25 %	25–30 %	15–20 %	30–35 %	
Yhdenvertaisuus ja globaalit erot	15–20 %	20–25 %	10–15 %	30–35 %	
Epävarmuus tai välinpitämättömyys	15–20 %	10–15 %	20–25 %		

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	Tytöt (N=1375)	Pojat (N=1284)	Muut (N=83)	Yhteenveto
3,71	3,83	3,61	3,49	Tytöt arvioivat tietävänsä lapsen oikeuksista hieman poikia paremmin: tyttöjen keskiarvo oli 3,83, kun poikien keskiarvo oli 3,61.
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin				

Näkemykset globaaleista arvoista, vastuusta ja lapsen oikeuksista

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1=Täysin eri mieltä - 4=Täysin samaa mieltä	Kaikki vastaajat (N=2966)	Tytöt (N=1375)	Pojat (N=1284)	Muut (N=83)	Yhteenveto
Kaikilla ihmisillä on vastuu maapallosta ja luonnosta.	3,51	3,58	3,47	3,24	Tyttöjen ja poikien vastaukset ovat kokonaisuutena hyvin samansuuntaisia, ja molemmat suhtautuvat myönteisesti lapsen oikeuksiin, yhdenvertaisuuteen sekä globaaliin vastuuseen. Tytöt ovat keskimäärin poikia hieman vahvemmin samaa mieltä väittämistä, jotka koskevat kaikkien ihmisten arvoa, maailman lasten auttamista, lapsen oikeuksien tärkeyttä sekä kehitysyhteistyötä. Pojat puolestaan arvioivat hieman tyttöjä myönteisemmin uskoa hyvään tulevaisuuteen, ja suhtautuvat hieman vähemmän kriittisesti aikuisten ilmastotoimiin. Erot ovat kuitenkin melko pieniä, ja yleiskuva on, että tyttöjen ja poikien arvot ja asenteet ovat pitkälti yhteisiä.
Kaikkien ihmisten tulisi auttaa maailman lapsia.	3,45	3,52	3,43	3,14	
Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.	3,70	3,83	3,61	3,30	
Suomen tulisi auttaa köyhempiä maita (kehitysyhteistyö).	3,03	3,20	2,89	2,58	
On tärkeää tietää ja oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista.	3,30	3,40	3,24	3,03	
Koulu on auttanut minua ymmärtämään ihmisten moninaisuutta (esimerkiksi eri uskontoja, kieliä, sukupuolia ja monenlaisia perheitä ja ihmisten ajattelutapoja).	3,24	3,29	3,22	2,93	
Voin vaikuttaa asioihin omassa koulussani/oppilaitoksessani.	2,97	2,99	3,0	2,56	
Lapsen oikeudet ovat tärkeitä.	3,75	3,85	3,69	3,43	
Aikuiset tekevät tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi.	2,53	2,44	2,63	2,55	
Rikkaampien maiden (kuten Suomi) pitää antaa koti niille ihmisille, jotka pakenevat sotaa, äärimmäistä köyhyyttä tms.	3,08	3,23	2,99	2,61	
Uskon hyvään tulevaisuuteen.	3,18	3,16	3,25	2,68	

Arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa

Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa? 1=Ei lähes ollenkaan- 4=Hyvin paljon	Kaikki vastaajat (N=2966)	Tytöt (N=1375)	Pojat (N=1284)	Muut (N=83)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	2,65	2,63	2,66	2,75	Tyttöjen ja poikien arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa, ovat kokonaisuutena hyvin samansuuntaisia. Tytöt kokevat poikia useammin, että koulussa on käsitelty syrjintää ja rasismia sekä turvallista nettiä ja pelaamista, kun taas pojat arvioivat hieman tyttöjä korkeammalle rauhan, lasten ja nuorten mielenterveyden, lapsen oikeuksien sekä turvallisen arjen käsittelyn. Molemmilla ryhmillä eniten käsitellyiksi aiheiksi nousevat turvallinen arki ja lapsen oikeudet, ja erot tyttöjen ja poikien välillä ovat kauttaaltaan melko pieniä painotuseroja.
Rauha	2,71	2,66	2,77	2,69	
Syrjintä ja rasismi	2,87	2,95	2,82	2,55	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,02	3,05	3,03	2,64	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	2,73	2,73	2,76	2,65	
Lapsen oikeudet	3,09	3,10	3,11	2,79	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	2,89	2,88	2,94	2,54	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,11	3,13	3,16	2,65	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,03	3,08	3,01	2,72	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	2,75	2,72	2,81	2,62	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	2,83	2,83	2,87	2,45	

Mieluisat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista

Miten mieluisia sinulle ovat seuraavat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista? 1=Ei ollenkaan mieluinen - 4=Hyvin mieluinen	Kaikki vastaajat (N=2966)	Tytöt (N=1375)	Pojat (N=1284)	Muut (N=83)	Yhteenveto
Katsomalla videoita aiheesta	3,11	3,06	3,21	2,94	Sekä tytöt että pojat pitävät mieluisimpina tapoina oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista videoiden katsomista ja digitaalisia oppimispeljä. Tyttöjen ja poikien väliset erot puolestaan näkyvät erityisesti luovissa ja vuorovaikutteisissa oppimistavoissa, kuten piirtämisessä, käsitöissä, musiikissa sekä kansainvälisessä kirjeenvaihdossa ja ystävyyskoulutoiminnassa, joista tytöt pitävät poikia enemmän. Muissa oppimistavoissa ryhmien arviot ovat pitkälti samansuuntaisia.
Oppimalla aiheesta esimerkiksi piirtämällä, käsitöiden tai musiikin kautta	2,61	2,73	2,47	2,52	
Pelaamalla oppimispeliä esimerkiksi tabletilla tai puhelimella	2,92	2,84	3,02	2,76	
Opettajan kertomana	2,70	2,68	2,75	2,31	
Kouluun tulevan vierailijan avulla	2,67	2,67	2,71	2,30	
Lukemalla aiheesta	2,36	2,30	2,42	2,22	
Hankkimalla ystävyyskoulun toisesta maasta tai ryhtymällä kirjeenvaihtoon	2,44	2,57	2,32	2,31	
Osallistumalla UNICEF-kävelyyn, päivätyökeräykseen tai muuhun tapahtumaan	2,47	2,48	2,49	2,22	
Muu tapa, mikä?	2,88	2,95	2,89	2,71	

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1=Ei lainkaan tärkeää - 4=Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	Tytöt (N=1375)	Pojat (N=1284)	Muut (N=83)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	3,52	3,61	3,48	3,13	Tytöt pitävät kautta linjan poikia tärkeämpänä useimpien maailman asioiden parantamista, erityisesti syrjintään ja rasismiin, turvalliseen someen ja peleihin, sekä köyhyyteen liittyvissä teemoissa. Pojatkin arvioivat kaikkia asioita pääosin tärkeiksi, mutta heidän arviot ovat järjestelmällisesti hieman matalampia. Erot ovat selkeitä ja toistuvat useissa teemoissa samaan suuntaan, mikä viittaa tyttöjen vahvempaan huolen ja vastuun kokemukseen näissä kysymyksissä.
Rauha	3,64	3,71	3,59	3,17	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,64	3,31	3,03	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,73	3,58	3,13	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,57	3,34	2,95	
Lapsen oikeudet	3,56	3,65	3,50	3,12	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,75	3,54	3,22	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,77	3,56	3,22	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,52	3,27	2,91	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,68	3,48	2,94	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,56	3,37	2,95	

Tulokset kouluasteen
mukaan

Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Avointen vastausten luokittelu eniten esiintyneiden mainintojen mukaan	Kaikki vastaajat (N=2966)	Alakoululaiset (N=1285)	Yläkoululaiset (N=1393)	Yhteenveto
Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä	65–70 %	70–75 %	60–65 %	Alakoululaisten vastauksissa lapsen oikeudet näyttäytyvät useammin yleisesti tärkeinä ja myönteisinä, ja painotus on vahvasti turvallisuudessa, hyvinvoinnissa sekä konkreettisissa arjen perusoikeuksissa. Yläkoululaisten vastauksissa korostuvat puolestaan useammin oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen sekä yhdenvertaisuuteen ja globaaleihin eroihin liittyvät näkökulmat. Samalla yläkoululaisilla esiintyy alakoululaisia useammin myös epävarmuutta tai etäisempää suhtautumista aiheeseen, mikä heijastaa vastausten pohdiskelevampaa ja kriittisempää sävyä.
Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä	35–40 %	40–45 %	30–35 %	
Konkreettiset perusoikeudet arjessa	30–35 %	35–40 %	25–30 %	
Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen	20–25 %	15–20 %	25–30 %	
Yhdenvertaisuus ja globaalit erot	15–20 %	10–15 %	20–25 %	
Epävarmuus tai välinpitämättömyys	15–20 %	10–15 %	20–25 %	

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	Alakoululaiset (N=1285)	Yläkoululaiset (N=1393)	Yhteenveto
3,71	3,80	3,63	Alakoululaiset arvioivat tietävänsä lapsen oikeuksista hieman yläkoululaisia paremmin, mutta molemmilla ryhmillä koettu tietotaso on keskimäärin melko hyvä.
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin			

Näkemykset globaaleista arvoista, vastuusta ja lapsen oikeuksista

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1=Täysin eri mieltä - 4=Täysin samaa mieltä	Kaikki vastaajat (N=2966)	Alakoululaiset (N=1285)	Yläkoululaiset (N=1393)	Yhteenveto
Kaikilla ihmisillä on vastuu maapallosta ja luonnosta.	3,51	3,55	3,50	Alakoululaiset ovat kauttaaltaan kaikissa väittämässä yläkoululaisia hieman useammin samaa mieltä, erityisesti rikkaampien maiden auttamisvelvollisuudesta pakenevia ihmisiä kohtaan. Lisäksi selkeä ero on siinä, kuinka paljon yläkoululaisia positiivisemmin alakoululaiset suhtautuvat hyvään tulevaisuuteen. Eniten yhteneväisyyksiä mielipiteissä liittyy lapsen oikeuksien tärkeyteen, sekä kaikkien vastuuta maapallosta ja luonnosta liittyviin asioihin.
Kaikkien ihmisten tulisi auttaa maailman lapsia.	3,45	3,55	3,40	
Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.	3,70	3,81	3,64	
Suomen tulisi auttaa köyhempiä maita (kehitysyhteistyö).	3,03	3,21	2,91	
On tärkeää tietää ja oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista.	3,30	3,36	3,27	
Koulu on auttanut minua ymmärtämään ihmisten moninaisuutta (esimerkiksi eri uskontoja, kieliä, sukupuolia ja monenlaisia perheitä ja ihmisten ajattelutapoja).	3,24	3,38	3,14	
Voin vaikuttaa asioihin omassa koulussani/oppilaitoksessani.	2,97	3,16	2,82	
Lapsen oikeudet ovat tärkeitä.	3,75	3,79	3,76	
Aikuiset tekevät tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi.	2,53	2,64	2,43	
Rikkaampien maiden (kuten Suomi) pitää antaa koti niille ihmisille, jotka pakenevat sotaa, äärimmäistä köyhyyttä tms.	3,08	3,33	2,92	
Uskon hyvään tulevaisuuteen.	3,18	3,41	3,0	

Arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa

Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa? 1=Ei lähes ollenkaan- 4=Hyvin paljon	Kaikki vastaajat (N=2966)	Alakoululaiset (N=1285)	Yläkoululaiset (N=1393)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	2,65	2,63	2,62	Tulokset osoittavat selkeän eron ala- ja yläkoululaisten kokemuksissa: yläkoululaiset arvioivat lähes kautta linjan, että eri teemoja on käsitelty kouluopetuksessa vähemmän kuin alakoululaiset. Ainoastaan syrjintää ja rasismia on yläkoululaisten mielestä käsitelty enemmän. Alakoululaisten vastauksissa useat aiheet, kuten lapsen oikeudet, turvallinen arki ja lasten hyvinvointiin liittyvät teemat, näyttäytyvät selvästi vahvemmin käsiteltyinä. Yläkoululaisten vastauksissa painotukset ovat samankaltaisia, mutta käsittelyn määrää arvioidaan usein matalammaksi.
Rauha	2,71	2,84	2,61	
Syrjintä ja rasismi	2,87	2,83	2,92	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,02	3,17	2,92	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	2,73	2,75	2,70	
Lapsen oikeudet	3,09	3,35	2,88	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	2,89	2,96	2,84	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,11	3,25	3,02	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,03	3,15	2,96	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	2,75	2,87	2,64	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	2,83	2,96	2,74	

Mieluisat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista

Miten mieluisia sinulle ovat seuraavat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista? 1=Ei ollenkaan mieluinen - 4=Hyvin mieluinen	Kaikki vastaajat (N=2966)	Alakoululaiset (N=1285)	Yläkoululaiset (N=1393)	Yhteenveto
Katsomalla videoita aiheesta	3,11	3,15	3,09	Alakoululaiset kokevat lähes kaikki tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista yläkoululaisia mieluisammiksi. Erityisesti toiminnalliset ja luovat tavat, kuten piirtäminen, lukeminen, tapahtumiin osallistuminen sekä erilaiset muut oppimistavat, korostuvat alakoululaisten vastauksissa. Yläkoululaisilla mieluisimmat oppimistavat liittyvät enemmän katsomiseen ja digitaalisiin peleihin, mutta kokonaisuutena he suhtautuvat eri oppimismuotoihin selvästi varauksellisemmin kuin alakoululaiset.
Oppimalla aiheesta esimerkiksi piirtämällä, käsitöiden tai musiikin kautta	2,61	2,72	2,54	
Pelaamalla oppimispeliä esimerkiksi tabletilla tai puhelimella	2,92	2,99	2,89	
Opettajan kertomana	2,70	2,83	2,59	
Kouluun tulevan vierailijan avulla	2,67	2,68	2,67	
Lukemalla aiheesta	2,36	2,54	2,18	
Hankkimalla ystävyyskoulun toisesta maasta tai ryhtymällä kirjeenvaihtoon	2,44	2,42	2,47	
Osallistumalla UNICEF-kävelyyn, päivätyökeräykseen tai muuhun tapahtumaan	2,47	2,62	2,36	
Muu tapa, mikä?	2,88	3,08	2,70	

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1=Ei lainkaan tärkeää - 4=Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	Alakoululaiset (N=1285)	Yläkoululaiset (N=1393)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	3,52	3,58	3,51	Alakoululaiset ja yläkoululaiset pitävät kaikkia tarkasteltuja asioita tärkeinä parantaa, ja näkemykset ovat kokonaisuutena hyvin samansuuntaisia. Alakoululaiset arvioivat kuitenkin kaikkien teemojen tärkeyden hieman yläkoululaisia korkeammaksi, erityisesti turvallisuuteen, lasten hyvinvointiin sekä arjen ja elinolojen parantamiseen liittyvissä kysymyksissä. Erot ryhmien välillä ovat maltillisia, mutta viittaavat siihen, että alakoululaisilla korostuu kautta linjan hieman vahvempi näkemys asioiden parantamisen tärkeydestä.
Rauha	3,64	3,69	3,61	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,48	3,47	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,73	3,59	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,48	3,42	
Lapsen oikeudet	3,56	3,60	3,54	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,67	3,62	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,72	3,61	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,51	3,29	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,62	3,51	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,53	3,40	

Tulokset koetun
vähemmistöaseman
mukaan

Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Avointen vastausten luokittelu eniten esiintyneiden mainintojen mukaan	Kaikki vastaajat (N=2966)	Kokee kuuluvansa vähemmistöön (N=505)	Ei koe kuuluvansa vähemmistöön (N=1311)	Yhteenveto
Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä	65–70 %	60–65 %	65–70 %	Vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevien lasten vastauksissa korostuvat ei-vähemmistöön kuuluvia useammin oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen sekä yhdenvertaisuuteen ja globaaleihin eroihin liittyvät näkökulmat. Myös konkreettiset arjen perusoikeudet ja turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät teemat nousevat tässä ryhmässä suhteellisesti useammin esiin. Ei vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevien vastauksissa lapsen oikeudet näyttäytyvät useammin yleisesti tärkeinä ja myönteisinä, ja vastaukset painottuvat hieman vähemmän kokemuksellisiin ja osallisuutta korostaviin teemoihin. Molemmissa ryhmissä lapsen oikeuksiin suhtaudutaan kuitenkin pääosin myönteisesti
Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä	35–40 %	40–45 %	35–40 %	
Konkreettiset perusoikeudet arjessa	30–35 %	35–40 %	30–35 %	
Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen	20–25 %	30–35 %	15–20 %	
Yhdenvertaisuus ja globaalit erot	15–20 %	25–30 %	15–20 %	
Epävarmuus tai välinpitämättömyys	15–20 %	20–25 %	10–15 %	

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	Kokee kuuluvansa vähemmistöön (N=505)	Ei koe kuuluvansa vähemmistöön (N=1311)	Yhteenveto
3,71	3,79	3,75	Vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevat lapset arvioivat tietävänsä lapsen oikeuksista hieman paremmin kuin ei vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevat, ja molemmilla ryhmillä koettu tietotaso on asteikolla 1–5 mitattuna selvästi hyvällä tasolla.
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin			

Näkemykset globaaleista arvoista, vastuusta ja lapsen oikeuksista

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1=Täysin eri mieltä - 4=Täysin samaa mieltä	Kaikki vastaajat (N=2966)	Kokee kuuluvansa vähemmistöön (N=505)	Ei koe kuuluvansa vähemmistöön (N=1311)	Yhteenveto
Kaikilla ihmisillä on vastuu maapallosta ja luonnosta.	3,51	3,52	3,57	Vähemmistöön kuuluvaksi ja ei kuuluvaksi itsensä kokevien vastaajien näkemykset ovat kokonaisuutena hyvin samankaltaisia, ja molemmat ryhmät suhtautuvat myönteisesti lasten oikeuksiin ja yhdenvertaisuuteen liittyviin väittämiin. Selvimmin ryhmien väliset erot näkyvät tulevaisuusnäkyymiin liittyen, ilmastonmuutokseen liittyvissä näkemyksissä, käsityksissä kaikkien ihmisten yhtäläisestä arvosta sekä koetuissa vaikutusmahdollisuuksissa koulussa. Näissä vähemmistöön kuuluvien arviot ovat keskimäärin hieman varauksellisempia. Erot ovat kuitenkin maltillisia ja viittaavat sävyeroihin kokemuksissa ja tulevaisuudenodotuksissa, eivät perustavanlaatuisesti poikkeaviin arvoihin tai asenteisiin.
Kaikkien ihmisten tulisi auttaa maailman lapsia.	3,45	3,45	3,47	
Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.	3,70	3,63	3,74	
Suomen tulisi auttaa köyhempiä maita (kehitysyhteistyö).	3,03	3,04	3,01	
On tärkeää tietää ja oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista.	3,30	3,35	3,32	
Koulu on auttanut minua ymmärtämään ihmisten moninaisuutta (esimerkiksi eri uskontoja, kieliä, sukupuoliä ja monenlaisia perheitä ja ihmisten ajattelutapoja).	3,24	3,21	3,28	
Voin vaikuttaa asioihin omassa koulussani/oppilaitoksessani.	2,97	2,91	3,03	
Lapsen oikeudet ovat tärkeitä.	3,75	3,75	3,81	
Aikuiset tekevät tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi.	2,53	2,38	2,50	
Rikkaampien maiden (kuten Suomi) pitää antaa koti niille ihmisille, jotka pakenevat sotaa, äärimmäistä köyhyyttä tms.	3,08	3,11	3,03	
Uskon hyvään tulevaisuuteen.	3,18	3,06	3,22	

Arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa

Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa? 1=Ei lähes ollenkaan- 4=Hyvin paljon	Kaikki vastaajat (N=2966)	Kokee kuuluvansa vähemmistöön (N=505)	Ei koe kuuluvansa vähemmistöön (N=1311)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	2,65	2,72	2,63	Vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevien ja ei vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevien lasten arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa, ovat käytännössä hyvin samanlaisia. Ryhmien väliset erot ovat hyvin pieniä eikä aineisto osoita selkeitä tai systemaattisia eroja siinä, miten opetuksen sisältöjä koetaan. Kokonaiskuva viittaa siihen, että kouluopetuksen painotukset näyttäytyvät vastaajaryhmille pitkälti yhtenevinä.
Rauha	2,71	2,72	2,71	
Syrjintä ja rasismi	2,87	2,89	2,90	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,02	2,98	3,04	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	2,73	2,81	2,73	
Lapsen oikeudet	3,09	3,08	3,09	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	2,89	2,93	2,92	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,11	3,16	3,14	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,03	3,05	3,06	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	2,75	2,77	2,72	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	2,83	2,88	2,84	

Mieluisat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista

Miten mieluisia sinulle ovat seuraavat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista? 1=Ei ollenkaan mieluinen - 4=Hyvin mieluinen	Kaikki vastaajat (N=2966)	Kokee kuuluvansa vähemmistöön (N=505)	Ei koe kuuluvansa vähemmistöön (N=1311)	Yhteenveto
Katsomalla videoita aiheesta	3,11	3,11	3,14	Vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevat vastaajat pitävät ei vähemmistöön kuuluvia useammin mieluisina toiminnallisia ja osallistavia oppimistapoja, kuten oppimista piirtämällä, käsitöiden tai musiikin kautta, kansainvälistä yhteydenpitoa ystävyyskoulun tai kirjeenvaihdon avulla sekä osallistumista UNICEF-kävelyyn, päivätyökeräykseen tai muihin tapahtumiin. Sen sijaan perinteisemmissä tai passiivisemmissä oppimistavoissa, kuten videoiden katsomisessa tai opettajan kertomassa, ryhmien arviot ovat pääosin samansuuntaisia. Kokonaisuutena erot painottuvat siis erityisesti kokemuksellisiin ja yhteisöllisiin tapoihin oppia, eivät oppimisen perustapoihin.
Oppimalla aiheesta esimerkiksi piirtämällä, käsitöiden tai musiikin kautta	2,61	2,75	2,50	
Pelaamalla oppimispeliä esimerkiksi tabletilla tai puhelimella	2,92	2,95	2,91	
Opettajan kertomana	2,70	2,75	2,69	
Kouluun tulevan vierailijan avulla	2,67	2,78	2,66	
Lukemalla aiheesta	2,36	2,46	2,31	
Hankkimalla ystävyyskoulun toisesta maasta tai ryhtymällä kirjeenvaihtoon	2,44	2,66	2,37	
Osallistumalla UNICEF-kävelyyn, päivätyökeräykseen tai muuhun tapahtumaan	2,47	2,59	2,40	
Muu tapa, mikä?	2,88	3,01	2,83	

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1= Ei lainkaan tärkeää - 4=Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	Kokee kuuluvansa vähemmistöön (N=505)	Ei koe kuuluvansa vähemmistöön (N=1311)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	3,52	3,59	3,55	Kummatkin vastaajaryhmät pitävät tarkasteltuja teemoja tärkeinä parantaa, ja arviot ovat kautta linjan korkeita. Vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevien ja ei vähemmistöön kuuluviksi itsensä kokevien lasten vastaukset ovat erittäin samansuuntaisia, eikä ryhmien välillä ilmene selkeitä tai systemaattisia eroja yksittäisten teemojen tärkeyden arvioinnissa. Kokonaisuutena tulokset viittaavat siihen, että lasten näkemykset maailman parantamisen keskeisistä kysymyksistä ovat laajasti jaettuja vastaajaryhmästä riippumatta.
Rauha	3,64	3,66	3,65	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,51	3,48	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,65	3,65	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,50	3,46	
Lapsen oikeudet	3,56	3,58	3,58	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,67	3,65	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,68	3,67	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,37	3,40	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,61	3,56	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,50	3,46	

Tulokset UNICEF-kävelyyn
osallistumisen mukaan

Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Avointen vastausten luokittelu eniten esiintyneiden mainintojen mukaan	Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF-kävelyyn osallistuneet (N=1226)	Ei-osallistuneet (N=1037)	Yhteenveto
Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä	65–70 %	70–75 %	60–65 %	UNICEF-kävelyyn osallistuneiden lasten vastauksissa lapsen oikeudet näyttäytyvät useammin sekä yleisesti tärkeinä että konkreettisesti arkeen ja globaaliin oikeudenmukaisuuteen liittyvinä kysymyksinä. Tässä ryhmässä korostuvat erityisesti yhdenvertaisuuteen, hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyvät näkökulmat, kun taas epävarmuutta tai etäisempää suhtautumista esiintyy harvemmin. Ei osallistuneiden vastauksissa lapsen oikeudet nähdään myös pääosin myönteisesti, mutta vastaukset ovat keskimäärin yleisemmällä tasolla ja sisältävät useammin epävarmuutta tai vähemmän yksityiskohtaista pohdintaa.
Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä	35–40 %	40–45 %	30–35 %	
Konkreettiset perusoikeudet arjessa	30–35 %	35–40 %	25–30 %	
Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen	20–25 %	25–30 %	15–20 %	
Yhdenvertaisuus ja globaalit erot	15–20 %	25–30 %	10–15 %	
Epävarmuus tai välinpitämättömyys	15–20 %	10–15 %	20–25 %	

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF-kävelyyn osallistuneet (N=1226)	Ei- osallistuneet (N=1037)	Yhteenveto
3,71	3,80	3,66	UNICEF-kävelyyn osallistuneet vastaajat arvioivat tietävänsä lapsen oikeuksista hieman paremmin kuin ne, jotka eivät ole osallistuneet, mutta kuitenkin molemmilla ryhmillä koettu tietotaso on asteikolla 1–5 mitattuna hyvällä tasolla.
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin			

Näkemykset globaaleista arvoista, vastuusta ja lapsen oikeuksista

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1=Täysin eri mieltä - 4=Täysin samaa mieltä	Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF-kävelyyn osallistuneet (N=1226)	Ei-osallistuneet (N=1037)	Yhteenveto
Kaikilla ihmisillä on vastuu maapallosta ja luonnosta.	3,51	3,58	3,50	UNICEF-kävelyyn osallistuneiden ja ei osallistuneiden lasten ja nuorten vastaukset ovat pääosin samansuuntaisia, mutta joitakin selkeämpiä eroja on havaittavissa. UNICEF-kävelyyn osallistuneet suhtautuvat hieman myönteisemmin lapsen oikeuksien tärkeyteen, sekä tärkeyteen oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista. Vastaavasti ei osallistuneet arvioivat aikuisten ilmastonmuutoksen torjunnan riittävyyden hieman myönteisemmin. Muissa väittämässä erot jäävät pieniksi
Kaikkien ihmisten tulisi auttaa maailman lapsia.	3,45	3,47	3,46	
Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.	3,70	3,73	3,70	
Suomen tulisi auttaa köyhempiä maita (kehitysyhteistyö).	3,03	3,03	3,03	
On tärkeää tietää ja oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista.	3,30	3,38	3,27	
Koulu on auttanut minua ymmärtämään ihmisten moninaisuutta (esimerkiksi eri uskontoja, kieliä, sukupuoliä ja monenlaisia perheitä ja ihmisten ajattelutapoja).	3,24	3,29	3,25	
Voin vaikuttaa asioihin omassa koulussani/oppilaitoksessani.	2,97	2,97	3,01	
Lapsen oikeudet ovat tärkeitä.	3,75	3,81	3,74	
Aikuiset tekevät tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi.	2,53	2,44	2,58	
Rikkaampien maiden (kuten Suomi) pitää antaa koti niille ihmisille, jotka pakenevat sotaa, äärimmäistä köyhyyttä tms.	3,08	3,07	3,11	
Uskon hyvään tulevaisuuteen.	3,18	3,19	3,19	

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1=Ei lainkaan tärkeää - 4=Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF-kävelyyn osallistuneet (N=1226)	Ei-osallistuneet (N=1037)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	3,52	3,64	3,45	UNICEF-kävelyyn osallistuneet vastaajat pitävät kaikkia tarkasteltuja asioita johdonmukaisesti hieman tärkeämpinä parantaa kuin ne, jotka eivät ole osallistuneet. Erot näkyvät erityisesti ilmastonmuutokseen, syrjintään ja rasismiin, sekä köyhyyteen liittyvissä teemoissa, ja ne toistuvat useissa kysymyksissä samaan suuntaan. Kokonaisuutena tulokset viittaavat siihen, että UNICEF-kävelyyn osallistuminen liittyy vahvempaan kokemukseen globaalien ja lasten oikeuksiin liittyvien asioiden tärkeydestä.
Rauha	3,64	3,69	3,61	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,56	3,38	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,71	3,60	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,52	3,35	
Lapsen oikeudet	3,56	3,63	3,51	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,69	3,61	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,72	3,62	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,47	3,34	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,64	3,50	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,51	3,40	

Tulokset UNICEF-
materiaalien käytön
mukaan

Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Avointen vastausten luokittelu eniten esiintyneiden mainintojen mukaan	Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF- materiaaleja käyttäneet (N=1160)	Ei-käyttäneet (N=273)	Yhteenveto
Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä	65–70 %	70–75 %	60–65 %	UNICEF-materiaaleja käyttäneiden vastauksissa lapsen oikeudet jäsentyivät useammin konkreettisina, arkeen ja yhdenvertaisuuteen liittyvinä kysymyksinä, ja vastauksissa korostuvat turvallisuus, osallisuus sekä globaalit erot. Tässä ryhmässä myös epävarmuutta tai etäisempää suhtautumista esiintyy harvemmin. Materiaaleja käyttämättömien vastauksissa lapsen oikeudet nähdään niin ikään tärkeinä, mutta vastaukset jäivät useammin yleisemmälle tasolle ja sisälvätvät suhteellisesti enemmän epäröintiä. Kokonaisuutena erot ovat selkeitä ja toistuvat samaa suuntaa, mikä viittaa UNICEF- materiaalien yhteyteen syvempään ja monipuolisempaan lapsen oikeuksien ymmärtämiseen.
Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä	35–40 %	40–45 %	30–35 %	
Konkreettiset perusoikeudet arjessa	30–35 %	35–40 %	25–30 %	
Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen	20–25 %	25–30 %	15–20 %	
Yhdenvertaisuus ja globaalit erot	15–20 %	25–30 %	10–15 %	
Epävarmuus tai välinpitämättömyys	15–20 %	10–15 %	20–25 %	

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF- materiaaleja käyttäneet (N=1160)	Ei-käyttäneet (N=273)	Yhteenveto
3,71	3,87	3,51	Molemmat ryhmät arvioivat tietävänsä lapsen oikeuksista hyvin, mutta UNICEF-materiaaleja käyttäneet vastaajat kokevat tietämyksensä selvästi vahvemமாகi kuin ne, jotka eivät ole materiaaleja käyttäneet.
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin			

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1=Ei lainkaan tärkeää - 4=Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF- materiaaleja käyttäneet (N=1160)	Ei-käyttäneet (N=273)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	3,52	3,63	3,22	UNICEF-materiaaleja käyttäneet vastaajat pitivät kaikkia tarkasteltuja asioita johdonmukaisesti tärkeämpinä parantaa kuin ne, jotka eivät ole materiaaleja käyttäneet. Erot näkyvät kautta linjan useissa teemoissa, kuten lapsen oikeuksissa, syrjinnän ja rasismien vähentämisessä, ilmastonmuutoksessa, lasten ja nuorten hyvinvoinnissa sekä turvallisessa arjessa. Kokonaisuutena tulokset viittaavat siihen, että UNICEF-materiaalien käyttö liittyy laajempaan ja vahvempaan kokemukseen globaalien ja lasten oikeuksiin liittyvien kysymysten tärkeydestä.
Rauha	3,64	3,70	3,44	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,52	3,11	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,71	3,43	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,51	3,17	
Lapsen oikeudet	3,56	3,66	3,32	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,70	3,42	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,73	3,41	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,45	3,14	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,65	3,29	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,55	3,18	

Näkemykset globaaleista arvoista, vastuusta ja lapsen oikeuksista

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1=Täysin eri mieltä - 4=Täysin samaa mieltä	Kaikki vastaajat (N=2966)	UNICEF- materiaaleja käyttäneet (N=1160)	Ei-käyttäneet (N=273)	Yhteenveto
Kaikilla ihmisillä on vastuu maapallosta ja luonnosta.	3,51	3,59	3,37	UNICEF-materiaaleja käyttäneiden ja materiaaleja käyttämättömien lasten vastaukset eroavat kautta linjan siten, että materiaaleja käyttäneet suhtautuvat johdonmukaisesti myönteisemmin lapsen oikeuksiin, yhdenvertaisuuteen ja globaaliin vastuuseen liittyviin väittämiin. Erot eivät rajoitu yksittäisiin kysymyksiin, vaan toistuvat useissa teemoissa samaan suuntaan, mikä viittaa siihen, että UNICEF-materiaalien käyttö liittyy laajempaan ja vahvempaan arvopohjaiseen sitoutumiseen.
Kaikkien ihmisten tulisi auttaa maailman lapsia.	3,45	3,51	3,32	
Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.	3,70	3,75	3,48	
Suomen tulisi auttaa köyhempiä maita (kehitysyhteistyö).	3,03	3,10	2,74	
On tärkeää tietää ja oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista.	3,30	3,44	2,99	
Koulu on auttanut minua ymmärtämään ihmisten moninaisuutta (esimerkiksi eri uskontoja, kieliä, sukupuoliä ja monenlaisia perheitä ja ihmisten ajattelutapoja).	3,24	3,36	2,96	
Voin vaikuttaa asioihin omassa koulussani/oppilaitoksessani.	2,97	3,05	2,79	
Lapsen oikeudet ovat tärkeitä.	3,75	3,83	3,56	
Aikuiset tekevät tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi.	2,53	2,47	2,60	
Rikkaampien maiden (kuten Suomi) pitää antaa koti niille ihmisille, jotka pakenevat sotaa, äärimmäistä köyhyyttä tms.	3,08	3,16	2,77	
Uskon hyvään tulevaisuuteen.	3,18	3,26	3,03	

Tulokset uskonnon
opetukseen /
elämänkatsomustiedon
opetukseen osallistumisen
mukaan

Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Avointen vastausten luokittelu eniten esiintyneiden mainintojen mukaan	Kaikki vastaajat (N=2966)	Uskonnon opetukseen osallistuvat (N=2335)	Elämäkatsomustiedon opetukseen osallistuvat (N=311)	Yhteenveto
Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä	65–70 %	65–70 %	70–75 %	Elämäkatsomustietoon osallistuvien vastauksissa korostuvat uskonnon opetukseen osallistuvia useammin oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen sekä yhdenvertaisuuteen ja globaaleihin eroihin liittyvät näkökulmat, ja lapsen oikeuksia tarkastellaan useammin konkreettisesti arjen ja osallisuuden kautta. Uskonnon opetukseen osallistuvien vastauksissa lapsen oikeudet näyttäytyvät niin ikään pääosin tärkeinä ja myönteisinä, mutta painottuvat useammin yleisemmälle tasolle. Ryhmien erot ovat selkeimpiä osallisuutta ja yhdenvertaisuutta koskevissa teemoissa, kun taas lapsen oikeuksien yleinen myönteinen arvio sekä turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät näkökulmat ovat molemmilla ryhmillä pitkälti samansuuntaisia.
Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä	35–40 %	35–40 %	40–45 %	
Konkreettiset perusoikeudet arjessa	30–35 %	30–35 %	35–40 %	
Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen	20–25 %	15–20 %	30–35 %	
Yhdenvertaisuus ja globaalit erot	15–20 %	15–20 %	25–30 %	
Epävarmuus tai välinpitämättömyys	15–20 %	15–20 %	10–15 %	

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	Uskonnon opetukseen osallistuvat (N=2335)	Elämäntieto- mustiedon opetukseen osallistuvat (N=311)	Yhteenveto
3,71	3,71	3,72	Molemmissa ryhmissä arvioidaan oma tietämys lapsen oikeuksista hyväksi, eikä ryhmien arvion välillä ole käytännössä eroa.
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin			

Näkemykset globaaleista arvoista, vastuusta ja lapsen oikeuksista

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1=Täysin eri mieltä - 4=Täysin samaa mieltä	Kaikki vastaajat (N=2966)	Uskonnon opetukseen osallistuvat (N=2335)	Elämäntatso- mustiedon opetukseen osallistuvat (N=311)	Yhteenveto
Kaikilla ihmisillä on vastuu maapallosta ja luonnosta.	3,51	3,53	3,50	Uskonnon opetukseen osallistuvien ja elämäntatso- mustietoon osallistuvien vastaukset ovat kokonaisuutena hyvin samansuuntaisia, ja molemmat ryhmät suhtautuvat myönteisesti lapsen oikeuksiin, yhdenvertaisuuteen ja globaaliin vastuuseen. Selkein ero liittyy ilmastonmuutokseen, jossa elämäntatso- mustietoon osallistuvat ovat selvästi kriittisempiä aikuisten toimien riittävydestä kuin uskonnon opetukseen osallistuvat. Muissa väittämässä erot jäävät pieniksi eikä aineisto osoita laaja- alaisia tai systemaattisia näkemyseroja ryhmien välillä.
Kaikkien ihmisten tulisi auttaa maailman lapsia.	3,45	3,47	3,43	
Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.	3,70	3,71	3,64	
Suomen tulisi auttaa köyhempiä maita (kehitysyhteistyö).	3,03	3,04	3,03	
On tärkeää tietää ja oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista.	3,30	3,32	3,30	
Koulu on auttanut minua ymmärtämään ihmisten moninaisuutta (esimerkiksi eri uskontoja, kieliä, sukupuolia ja monenlaisia perheitä ja ihmisten ajattelutapoja).	3,24	3,27	3,19	
Voin vaikuttaa asioihin omassa koulussani/oppilaitoksessani.	2,97	2,99	2,90	
Lapsen oikeudet ovat tärkeitä.	3,75	3,77	3,75	
Aikuiset tekevät tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi.	2,53	2,54	2,32	
Rikkaampien maiden (kuten Suomi) pitää antaa koti niille ihmisille, jotka pakenevat sotaa, äärimmäistä köyhyyttä tms.	3,08	3,08	3,14	
Uskon hyvään tulevaisuuteen.	3,18	3,19	3,11	

Arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa

Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa? 1=Ei lähes ollenkaan- 4=Hyvin paljon	Kaikki vastaajat (N=2966)	Uskonnon opetukseen osallistuvat (N=2335)	Elämäntietomustiedon opetukseen osallistuvat (N=311)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	2,65	2,63	2,71	Uskonnon opetukseen osallistuvien ja elämäntietomustietoon osallistuvien arviot kouluopetuksessa käsiteltyjen aiheiden määrästä ovat pääosin hyvin samansuuntaisia. Selkein ero liittyy lapsen oikeuksiin, joita elämäntietomustietoon osallistuvat kokevat käsitellyn koulussa selvästi enemmän kuin uskonnon opetukseen osallistuvat. Muissa teemoissa erot jäävät pieniksi eikä aineisto osoita laaja-alaisia tai systemaattisia eroja ryhmien kokemuksissa.
Rauha	2,71	2,71	2,72	
Syrjintä ja rasismi	2,87	2,87	2,87	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,02	3,04	3,01	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	2,73	2,73	2,75	
Lapsen oikeudet	3,09	3,07	3,23	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	2,89	2,88	2,93	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,11	3,13	3,08	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,03	3,04	3,0	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	2,75	2,75	2,77	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	2,83	2,84	2,82	

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1=Ei lainkaan tärkeää - 4=Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	Uskonnon opetukseen osallistuvat (N=2335)	Elämäkatsomustiedon opetukseen osallistuvat (N=311)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	3,52	3,53	3,62	Uskonnon opetukseen ja elämäkatsomustietoon osallistuvien arviot ovat kokonaisuutena hyvin samansuuntaisia, ja molemmat ryhmät pitävät kaikkia teemoja tärkeinä parantaa. Selkeimmät erot liittyvät ilmastonmuutokseen, jota elämäkatsomustietoon osallistuvat pitävät hieman uskonnon opetukseen osallistuvia tärkeämpinä, ja toisaalta turvalliseen someen ja peleihin, joita puolestaan uskonnonopetukseen osallistuneet painottivat hieman enemmän. Muissa teemoissa erot ovat pieniä eikä aineisto osoita laaja-alaisia tai systemaattisia eroja ryhmien näkemyksissä.
Rauha	3,64	3,64	3,64	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,47	3,47	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,65	3,66	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,44	3,48	
Lapsen oikeudet	3,56	3,56	3,57	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,64	3,62	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,66	3,60	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,40	3,31	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,57	3,56	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,46	3,40	

Tulokset vastaajien kielen
mukaan

Mitä ajattelet lapsen oikeuksista?

Avointen vastausten luokittelu eniten esiintyneiden mainintojen mukaan	Kaikki vastaajat (N=2966)	Suomi (N=2250)	Ruotsi (N=716)	Yhteenveto
Lapsen oikeudet koetaan tärkeinä ja hyvinä	65–70 %	65–70 %	70–75 %	Ruotsinkielisten vastaajien vastauksissa lapsen oikeudet jäsentyvät suomenkielisiä useammin konkreettisina arjen perusoikeuksina, yhdenvertaisuutena sekä osallisuutena ja kuulluksi tulemisena. Suomenkielisten vastauksissa lapsen oikeudet nähdään niin ikään pääosin tärkeinä ja myönteisinä, mutta painottuvat useammin yleisemmälle tasolle. Epävarmuutta tai etäisempää suhtautumista esiintyy ruotsinkielisten vastauksissa hieman harvemmin, ja erot ryhmien välillä painottuvat erityisesti osallisuutta ja yhdenvertaisuutta koskeviin teemoihin.
Turvallisuus, hyvinvointi ja hyvä elämä	35–40 %	35–40 %	40–45 %	
Konkreettiset perusoikeudet arjessa	30–35 %	30–35 %	35–40 %	
Oikeus mielipiteeseen ja kuulluksi tulemiseen	20–25 %	15–20 %	25–30 %	
Yhdenvertaisuus ja globaalit erot	15–20 %	15–20 %	25–30 %	
Epävarmuus tai välinpitämättömyys	15–20 %	15–20 %	10–15 %	

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	Suomi (N=2250)	Ruotsi (N=716)	Yhteenveto
3,71	3,71	3,69	Molemmissa ryhmissä arvioidaan oma tietämys lapsen oikeuksista hyväksi, eikä ryhmien arvion välillä ole käytännössä eroa.
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin			

Arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa

Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa? 1=Ei lähes ollenkaan- 4=Hyvin paljon	Kaikki vastaajat (N=2966)	Suomi (N=2250)	Ruotsi (N=716)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	2,65	2,66	2,61	Suomen- ja ruotsinkielisten vastaajien arviot kouluopetuksessa käsitellyistä aiheista ovat pääosin samansuuntaisia, mutta selkein ero liittyi kaikki maailman lapset pääsevät kouluun -teemaan, joita ruotsinkieliset kokevat käsitellyn selvästi enemmän kuin suomenkieliset. Lisäksi ruotsinkieliset arvioivat hieman korkeammalle rauhan ja turvallisen arjen käsittelyn. Muissa aiheissa erot jäävät pieniksi eikä vastauskieli muodosta laaja-alaista eroa kokemuksissa opetuksen sisällöistä.
Rauha	2,71	2,68	2,82	
Syrjintä ja rasismi	2,87	2,85	2,91	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,02	3,02	3,04	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	2,73	2,73	2,75	
Lapsen oikeudet	3,09	3,09	3,09	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	2,89	2,87	2,94	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,11	3,09	3,18	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,03	3,04	3,0	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	2,75	2,69	2,94	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	2,83	2,83	2,84	

Mieluisat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista

Miten mieluisia sinulle ovat seuraavat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista? 1=Ei ollenkaan mieluinen - 4=Hyvin mieluinen	Kaikki vastaajat (N=2966)	Suomi (N=2250)	Ruotsi (N=716)	Yhteenveto
Katsomalla videoita aiheesta	3,11	3,08	3,19	Suomen- ja ruotsinkielisille vastaajille kummallekin mieluisin tapa oppia on katsoa videoita. Arviot oppimistapojen mieluisuudesta eroavat selkeimmin toiminnallisissa ja osallistavissa tavoissa. Ruotsinkieliset pitävät suomenkielisiä mieluisampina erityisesti oppimista piirtämällä, käsitöiden tai musiikin kautta, opettajan kertomana, koululle tulevan vierailijan avulla sekä kansainväliseen kirjeenvaihtoon tai ystävyyskoulutoimintaan liittyviä tapoja. Sen sijaan lukemiseen perustuvissa tai yleisissä oppimistavoissa ryhmien erot ovat pienempiä.
Oppimalla aiheesta esimerkiksi piirtämällä, käsitöiden tai musiikin kautta	2,61	2,51	2,90	
Pelaamalla oppimispeliä esimerkiksi tabletilla tai puhelimella	2,92	2,87	3,07	
Opettajan kertomana	2,70	2,65	2,87	
Kouluun tulevan vierailijan avulla	2,67	2,59	2,93	
Lukemalla aiheesta	2,36	2,33	2,46	
Hankkimalla ystävyyskoulun toisesta maasta tai ryhtymällä kirjeenvaihtoon	2,44	2,35	2,73	
Osallistumalla UNICEF-kävelyyn, päivätyökeräykseen tai muuhun tapahtumaan	2,47	2,40	2,72	
Muu tapa, mikä?	2,88	2,88	2,90	

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1= Ei lainkaan tärkeää - 4= Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	Suomi (N=2250)	Ruotsi (N=716)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	3,52	3,54	3,48	Suomen- ja ruotsinkielisten vastaajien arviot ovat hyvin samansuuntaisia, eikä vastauskielen perusteella ilmene merkittäviä eroja siinä, mitä asioita pidetään tärkeinä parantaa. Molemmissa ryhmissä kaikkein tärkeimmiksi nousevat rauhan edistäminen, ruoan, kodin ja terveyden turvaaminen kaikille, turvallinen arki ilman väkivaltaa ja kiusaamista sekä lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys.
Rauha	3,64	3,62	3,69	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,45	3,46	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,63	3,66	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,42	3,47	
Lapsen oikeudet	3,56	3,54	3,60	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,62	3,62	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,65	3,64	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,37	3,39	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,54	3,60	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,43	3,46	

Tulokset vastaajien asuinalueen mukaan

NUTS 2 suuralueet:

- **Helsinki-Uusimaa**
- **Länsi-Suomi** (Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Satakunta, Pirkanmaa)
- **Etelä-Suomi** (Varsinais-Suomi, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala)
- **Pohjois- ja Itä-Suomi** (Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Lappi)

Kuinka hyvin tiedät, mitä lapsen oikeudet ovat?

Kaikki vastaajat (N=2966)	Helsinki-Uusimaa (N=373)	Länsi-Suomi (N=875)	Etelä-Suomi (N=433)	Pohjois- ja Itä-Suomi (N=595)	Yhteenveto
3,71	3,73	3,72	3,72	3,71	Vastaajat arvioivat tietämyksensä lapsen oikeuksista käytännössä yhtä vahvaksi kaikkialla Suomessa
Vastausasteikko: 1=Todella huonosti – 5=Todella hyvin					

Näkemykset globaaleista arvoista, vastuusta ja lapsen oikeuksista

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? 1=Täysin eri mieltä - 4=Täysin samaa mieltä	Kaikki vastaajat (N=2966)	Helsinki- Uusimaa (N=373)	Länsi-Suomi (N=875)	Etelä-Suomi (N=433)	Pohjois- ja Itä- Suomi (N=595)	Yhteenveto
Kaikilla ihmisillä on vastuu maapallosta ja luonnosta.	3,51	3,54	3,54	3,48	3,57	Eri alueiden vastaajien näkemykset ovat kokonaisuutena hyvin samansuuntaisia, eikä alueiden välillä ilmene merkittäviä tai systemaattisia eroja suhtautumisessa lapsen oikeuksiin, yhdenvertaisuuteen tai globaaleihin kysymyksiin. Kaikilla alueilla korostuu lapsen oikeuksien tärkeys sekä kaikkien ihmisten yhdenvertainen arvo, kun taas esimerkiksi aikuisten ilmastonmuutoksen torjunnan riittävyys arvioidaan kautta linjan varauksellisemmin. Kokonaiskuva viittaa siihen, että lasten ja nuorten arvot ja näkemykset ovat alueesta riippumatta pitkälti yhteisiä.
Kaikkien ihmisten tulisi auttaa maailman lapsia.	3,45	3,46	3,50	3,46	3,40	
Kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita.	3,70	3,63	3,77	3,67	3,69	
Suomen tulisi auttaa köyhempiä maita (kehitysyhteistyö).	3,03	3,03	3,03	3,04	3,0	
On tärkeää tietää ja oppia myös muiden maiden kuin Suomen asioista.	3,30	3,42	3,30	3,26	3,34	
Koulu on auttanut minua ymmärtämään ihmisten moninaisuutta (esimerkiksi eri uskontoja, kieliä, sukupuolia ja monenlaisia perheitä ja ihmisten ajattelutapoja).	3,24	3,18	3,28	3,27	3,26	
Voin vaikuttaa asioihin omassa koulussani/oppilaitoksessani.	2,97	2,85	3,01	3,01	2,95	
Lapsen oikeudet ovat tärkeitä.	3,75	3,78	3,78	3,76	3,79	
Aikuiset tekevät tarpeeksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi.	2,53	2,42	2,50	2,57	2,49	
Rikkaampien maiden (kuten Suomi) pitää antaa koti niille ihmisille, jotka pakenevat sotaa, äärimmäistä köyhyyttä tms.	3,08	3,09	3,08	3,11	3,04	
Uskon hyvään tulevaisuuteen.	3,18	3,18	3,20	3,15	3,19	

Arviot siitä, kuinka paljon eri aiheita on käsitelty kouluopetuksessa

Miten paljon seuraavia aiheita on käsitelty kouluopetuksessa? 1=Ei lähes ollenkaan- 4=Hyvin paljon	Kaikki vastaajat (N=2966)	Helsinki- Uusimaa (N=373)	Länsi-Suomi (N=875)	Etelä-Suomi (N=433)	Pohjois- ja Itä- Suomi (N=595)	Yhteenveto
Ilmastonmuutos	2,65	2,68	2,60	2,55	2,79	Alueiden väliset erot lasten ja nuorten arvioissa kouluopetuksessa käsitellyistä aiheista ovat kokonaisuutena melko pieniä, eikä mikään alue erotu selvästi muista kautta linjan. Kaikilla alueilla korostuvat samantyyppiset teemat, kuten lapsen oikeudet, turvallinen arki, ruoka, koti ja terveys kaikille, sekä turvallinen some ja pelit, kun taas esimerkiksi ilmastonmuutos, rauha ja lasten ja nuorten osallisuus koetaan keskimäärin hieman vähemmän käsitellyiksi. Kokonaiskuva viittaa siihen, että kouluopetuksen painotukset ovat alueesta riippumatta pitkälti samansuuntaisia.
Rauha	2,71	2,73	2,68	2,67	2,74	
Syrjintä ja rasismi	2,87	2,90	2,90	2,87	2,90	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,02	2,99	3,02	3,07	3,02	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	2,73	2,72	2,71	2,73	2,80	
Lapsen oikeudet	3,09	3,17	3,08	3,05	3,07	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	2,89	3,03	2,91	2,84	2,82	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,11	3,17	3,19	3,06	3,05	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,03	3,08	3,08	2,96	3,02	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	2,75	2,85	2,70	2,73	2,71	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	2,83	2,82	2,79	2,87	2,84	

Mieluisat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista

Miten mieluisia sinulle ovat seuraavat tavat oppia lapsen oikeuksista ja maailman asioista? 1=Ei ollenkaan mieluinen - 4=Hyvin mieluinen	Kaikki vastaajat (N=2966)	Helsinki-Uusimaa (N=373)	Länsi-Suomi (N=875)	Etelä-Suomi (N=433)	Pohjois- ja Itä-Suomi (N=595)	Yhteenveto
Katsomalla videoita aiheesta	3,11	3,17	3,12	2,99	3,17	Eri alueiden vastaajien arviot oppimistapojen mieluisuudesta ovat kokonaisuutena hyvin samansuuntaisia. Kaikilla alueilla mieluisimmiksi nousevat videoiden katsominen ja digitaaliset oppimispelit, kun taas lukeminen koetaan kautta linjan vähiten mieluisaksi tavaksi oppia. Alueiden väliset erot ovat pääosin pieniä ja satunnaisia, eikä mikään alue erotu selvästi muista suosimalla johdonmukaisesti erilaisia oppimistapoja.
Oppimalla aiheesta esimerkiksi piirtämällä, käsitöiden tai musiikin kautta	2,61	2,77	2,61	2,53	2,50	
Pelaamalla oppimispeliä esimerkiksi tabletilla tai puhelimella	2,92	3,05	2,93	2,76	2,90	
Opettajan kertomana	2,70	2,74	2,68	2,75	2,64	
Kouluun tulevan vierailijan avulla	2,67	2,67	2,71	2,63	2,65	
Lukemalla aiheesta	2,36	2,37	2,32	2,40	2,30	
Hankkimalla ystävyyskoulun toisesta maasta tai ryhtymällä kirjeenvaihtoon	2,44	2,55	2,46	2,35	2,40	
Osallistumalla UNICEF-kävelyyn, päivätyökeräykseen tai muuhun tapahtumaan	2,47	2,69	2,43	2,31	2,45	
Muu tapa, mikä?	2,88	2,99	2,94	2,78	2,89	

Lapsille ja nuorille tärkeät asiat parantaa maailmassa

Kuinka tärkeää mielestäsi on parantaa seuraavia asioita maailmassa? 1=Ei lainkaan tärkeää - 4=Hyvin tärkeää	Kaikki vastaajat (N=2966)	Helsinki-Uusimaa (N=373)	Länsi-Suomi (N=875)	Etelä-Suomi (N=433)	Pohjois- ja Itä-Suomi (N=595)	Yhteenveto
Ilmastomuutos	3,52	3,62	3,51	3,47	3,59	Eri alueiden vastaajien arviot siitä, kuinka tärkeää eri asioiden parantaminen maailmassa on, ovat hyvin samansuuntaisia. Kaikilla alueilla kaikkein tärkeimpinä pidetään rauhan edistämistä, turvallista arkea ilman väkivaltaa ja kiusaamista, ruokaa, kotia ja terveyttä kaikille sekä lasten ja nuorten hyvinvointia ja mielenterveyttä. Vähiten tärkeäksi arvioidaan suhteellisesti lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa sekä turvallinen some, vaikka myös nämä koetaan kokonaisuutena melko tärkeiksi. Alueiden väliset erot ovat pieniä eikä mikään alue erotu selvästi muista arvojen tai painotusten suhteen.
Rauha	3,64	3,65	3,67	3,55	3,67	
Syrjintä ja rasismi	3,45	3,48	3,51	3,41	3,51	
Ruoka, koti ja terveys kaikille maailmassa	3,64	3,69	3,64	3,64	3,65	
Köyhyys eri puolilla maailmaa	3,43	3,49	3,45	3,41	3,44	
Lapsen oikeudet	3,56	3,57	3,57	3,54	3,58	
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja mielenterveys	3,62	3,64	3,67	3,61	3,63	
Turvallinen arki – ei väkivaltaa tai kiusaamista	3,64	3,66	3,65	3,68	3,67	
Turvallinen some ja pelit – ei haukkumista tai kiusaamista netissä	3,38	3,40	3,37	3,42	3,39	
Kaikki maailman lapset pääsevät kouluun	3,55	3,65	3,55	3,56	3,55	
Lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa	3,44	3,45	3,46	3,44	3,43	

Kiitos!